

DOBRE PRAKTYKI

nr 8 (2) wrzesień - październik 2014

ISSN 2299-8926

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Innowacje w edukacji

PRZEDSZKOLE DLA MALUCHA
liderem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
strona 3

Łódzkie Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego

Szanowni Państwo, Drodzy Czytelnicy!

Zachęcam do rozpoznania nagrodzonego projektu „Przedszkole dla malucha”, który spełnił szczególne zadania społeczne i edukacyjne, nowych rozwiązań dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego i współdziałania z Powiatowym Urzędem Pracy nad zwiększeniem zatrudnialności absolwentów szkół zawodowych, a także wartościowych konkursów umiejętnościowych. Interesujące jest realite z wizyty w Turcji i Norwegii, a także opisana działalność Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego nr 3 w Łodzi i praca programowo-organizacyjna Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego nad realizacją projektu dotyczącego zapewnienia jakości w kształceniu i doskonaleniu zawodowym. Nauczycielom wszystkich typów szkół szczególnie polecam informację o interaktywnym systemie wspomagającym pomiar dydaktyczny, a dyrektorom szkół odpowiedź na pytanie „Dlaczego monitorujemy rynek pracy dla potrzeb wdrażania zmian w edukacji?”.

Janusz Moos

**Dyrektor Łódzkiego Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego
w Łodzi**

Konkurs na 10-lecie Polski w UE

Co zmieniło się wokół nas w ciągu ostatniej dekady? Co Polska wniosła do Unii Europejskiej i jakie szanse Unia oferuje Polsce? Przedstawicielstwo KE i Centrum Edukacji Obywatelskiej zapraszają uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych do udziału w konkursie „Strzał w dziesiątkę!” Przygotujcie krótki film, który pokaże, co zmieniło się w Waszym życiu i w życiu Waszych bliskich i zamieście go w internecie. Na najlepszych czekają atrakcyjne nagrody – aparaty fotograficzne, smartfony i tablety.

Filmy będzie można nadsyłać do 10 października pocztą, do 6 października za pomocą formularza elektronicznego.

Konkurs związany jest z tegorocznymi obchodami dziesięciolecia wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Chcemy zachęcić do refleksji na temat miejsca Polski i jej roli w UE w przyszłości.

Do konkursu mogą zgłosić się uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Biorą w nim udział trzyosobowe zespoły pod opieką dorosłego opiekuna. Zadaniem uczniów będzie przygotowanie 3-minutowego spotu, pokazującego na konkretnym przykładzie, jakie zmiany zaszły w ich życiu, bądź życiu znanych im osób, od kiedy Polska weszła do UE. Spot należy zamieścić w jednym z popularnych serwisów filmowych (np. YouTube, Vimeo). Filmowi towarzyszyć ma uczniowski opis przygotowanego i zrealizowanego przez zespół projektu. Filmik z wraz z odpowiednim opisem należy zamieścić w internecie.

Więcej szczegółów na stronie: strzalwdziesiatke@ceo.org.pl

W NUMERZE:

<i>Przedszkole Dla Malucha</i> liderem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	3
Nowe projekty unijne	4
Pierwsze efekty Branżowej Sieci Współpracy	4
Dyplomy dla dyrektorów szkół z najlepszymi wynikami	5
Edukacja dla pracy	6
Nowe technologie w ratownictwie	8
XII edycja konkursu MATEMATYCZNE WĘDRÓWKI PO ŁODZI	9
Z wizytą w Turcji	10
Kształcenie zawodowe po skandynawsku - Jak to się robi w Norwegii	12
PHYWE i EDUKA - partnerzy w edukacji	14
Konkursy rozpocząć czas	15
Razem możemy więcej	16
Edukacja regionalna w „Jordanówce”	17
Przygoda z żaglami	18
ZSP nr 19 w Łodzi: Wesoło i naukowo już po raz czwarty	19
EXPANDVET - jakość w kształceniu i doskonaleniu zawodowym	20
Nowoczesne technologie w badaniu skuteczności kształcenia	21
Innowacyjny edytor map myśli.....	22
Dlaczego monitorujemy rynek pracy?	24
Patron szkoły: Armia Krajowa	26
Jubileusz profesora Stanisława Kaczora	27
Felieton z cyklu A W BUDZIE POD PSEM	28
Felieton z cyklu FAUX PAS	29

DOBRE PRAKTYKI Innowacje w edukacji

Wydawca:

Łódzkie Centrum Doskonalenia
Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
ul. Kopcińskiego 29, 90-142 Łódź
www.wckp.lodz.pl
Adres redakcji:
90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 29,
e-mail: dobrepraktyki@wckp.lodz.pl
tel. 794 900 540

Redaguje zespół

Jacek Głębski (redaktor naczelny),
Jolanta Bielecka, Joanna Cyrańska, Danuta Górecka,
Krystyna Jankowska, Janusz Moos

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca oraz
zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania
dostarczonych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Cennik reklam:

moduł reklamowy całostronicowy
(185 x 250 mm) - 400 zł + VAT
moduł reklamowy 1/2 strony
(185 x 120 mm) - 250 zł + VAT
moduł reklamowy 1/4 strony
(90 x 120 mm) - 150 zł + VAT

Projekt PRZEDSZKOLE DLA MALUCHA liderem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki!

Kilkuletnie wdrażanie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zaowocowało wieloma projektami i milionami złotych przeznaczonych na wsparcie łódzkiej edukacji. Po kilku latach wydatkowania pozyskanych środków Firma Nasza odniosła niebywały sukces. Projekt Miasta Łodzi *Przedszkole dla malucha*, który zarządzeniem Pani Prezydent Hanny Zdanowskiej został powierzony do realizacji dyrektorowi LCDNiKP, uzyskał tytuł laureata w konkursie *Łódzkie promuje kapitalne pomysły*. Departament ds. PO Kapitał Ludzki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego wraz z Wojewódzkim Urzędem Pracy, w dniu 15 września w Filharmonii Łódzkiej, zorganizował Galę dla beneficjentów PO KL *10-lecie wejścia Polski do UE – sukcesy beneficjentów PO KL w województwie łódzkim*. Podczas Galii, Pan Witold Stepien, Marszałek Województwa Łódzkiego, wręczył **statuetkę Lidera PO KL** w regionie łódzkim w kategorii edukacja, dyrektorowi LCDNiKP – Januszowi Moosowi. Uroczystość była formą podziękowania dla Beneficjentów PO KL, którzy realizując projekty z wykorzystaniem środków unijnych przyczynili się do bogactwa rozwoju regionu łódzkiego.

Wychowanie przedszkolne stanowi najistotniejszy etap rozwoju dzieci. Ministerstwo edukacji UE w 2009 r. wskazało na potrzebę i konieczność objęcia do 2020 r. systemem wczesnej edukacji i opieki co najmniej 95% dzieci, co również stanowi priorytet Miasta zapisany w uchwalonej Polityce Rozwoju Edukacji 2020+. Inspiracją do przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu *Przedszkole dla malucha* (w ramach priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działania 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałania 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej) były

zidentyfikowane w Łodzi problemy:

- niewystarczająca liczba miejsc w przedszkolach w stosunku do istniejących potrzeb,
- brak możliwości specjalistycznego wsparcia dzieci we wczesnym etapie edukacji,
- pogorszenie statusu ekonomicznego rodzin w związku z koniecznością częściowej albo całkowitej rezygnacji z pracy celem zapewnienia opieki dzieciom.

Realizację projektu można porównać do utworzenia i prowadzenia 23 – oddziałowego przedszkola, którego siedzibą jest LCDNiKP wykonujące wszystkie obowiązki wynikające z uregulowań prawnych, a zajęcia z dziećmi odbywają się w 23 miejscach usytuowanych w 23 przedszkolach prowadzonych przez Miasto Łódź:

- Przedszkole nr 7 przy ul. Smoczej 4 w Łodzi
- Przedszkole nr 8 przy ul. Zielonej 21 w Łodzi
- Przedszkole nr 9 przy ul. Bracka 51A w Łodzi
- Przedszkole nr 17 przy ul. Juliusza Kosaka 13 w Łodzi
- Przedszkole nr 23 przy ul. Żeromskiego 105 w Łodzi
- Przedszkole nr 48 przy ul. Rojnej 29/31 w Łodzi
- Przedszkole nr 89 przy ul. Ciołkowskiego 7a w Łodzi
- Przedszkole nr 90 przy ul. Kilińskiego 228 w Łodzi
- Przedszkole nr 94 przy ul. Janosika 136 w Łodzi
- Przedszkole nr 102 przy ul. Kołowej 31 w Łodzi
- Przedszkole nr 110 przy ul. Uniejowskiej 2A w Łodzi
- Przedszkole nr 119 przy ul. Lucjana Rydla 17 w Łodzi
- Przedszkole nr 130 przy ul. Podhalańskiej 18 w Łodzi
- Przedszkole nr 140 przy ul. Pułaskiego 12 w Łodzi

- Przedszkole nr 151 przy ul. Narciarskiej 20/22 w Łodzi
- Przedszkole nr 159 przy ul. Łącznej 53 w Łodzi
- Przedszkole nr 160 przy ul. Marysińskiej 100A w Łodzi
- Przedszkole nr 176 przy ul. Błacharskiej 21 w Łodzi
- Przedszkole nr 200 przy ul. Zamkniętej 1 w Łodzi
- Przedszkole nr 202 przy ul. Sędziowskiej 8/10 w Łodzi
- Przedszkole nr 204 przy ul. Sitowie 15 w Łodzi,
- Przedszkole nr 231 przy ul. Syrenki 19A w Łodzi
- Przedszkole nr 235 przy ul. Stawowej 28 w Łodzi

Dzięki realizacji projektu *Przedszkole dla malucha*:

- zapewniono 937 dzieciom w wieku 3 – 4 lata miejsca w przedszkolach, które oprócz realizacji podstawy programowej oferują dodatkowe zajęcia (logopedia, rytmika) oraz uroczystości i imprezy okolicznościowe (Wigilia),

• dzieci zostały zdiagnozowane pod kątem ich potrzeb i możliwości, co pozwoliło właściwie zaplanować proces opiekuńczo – wychowawczy – dydaktyczny, w tym: wsparcie specjalistów, kształtowanie umiejętności społecznych, rozwijanie mowy, myślenia, kształtowanie wrażliwości estetycznej (muzyka, plastyka, teatr), budzenie zainteresowań konstrukcyjnych i przyrodniczych, kształtowanie sprawności fizycznej

• przedszkola zostały wyposażone w sprzęt, meble i pomoce niezbędne do prowadzenia zajęć z dziećmi (laptopy, rzutniki multimedialne, place zabaw, sprzęt grający, profesjonalny sprzęt AGD, regały, szafy, szafki, leżaczki, śpiworki, zabawki, gry dydaktyczne, materiały plastyczne, instrumenty muzyczne, kącki zainteresowań, książki, płyty itp.), który po zakończeniu przedsięwzięcia przejdzie na własność przedszkoli,

• możliwe było zapewnienie miejsc pracy dla nauczycieli (którym umożliwiono realizację staży na kolejne stopnie awansu zawodowego) i pracowników obsługi – razem ponad 80 etatów na umowę o pracę,

• możliwe było zapewnienie dodatkowej pracy specjalistom (rytmicy, logopedzi)

W pierwotnej wersji projekt miał być realizowany w okresie wrzesień 2012 r. – sierpień 2013 r., ale dzięki Urzędowi Marszałkowskiemu umożliwione zostało finansowanie przedsięwzięcia do grudnia 2013 r.

Aneta Madziara

Nowe projekty unijne

W drodze rozstrzygniętych w ostatnim czasie przez Urząd Marszałkowski konkursów Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego otrzymało dofinansowanie na realizację dziesięciu nowych projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Cztery z tych projektów realizowane będą w ramach poddziałania 9.1.2 *Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych* i są to:

- „Matura-kwalifikacje-praca” (okres realizacji: 01.05.2014 r. – 30.06.2015 r.),
- „Wsparcie na starcie II” (okres realizacji: 01.07.2014 r. – 30.06.2015 r.),
- „Innowacyjny uczeń” (okres realizacji: 01.07.2014 r. – 30.06.2015 r.),
- „Świadome planowanie kariery zawodowej w gimnazjum” (okres realizacji: 01.09.2014 r. – 30.06.2015 r.).

Natomiast 6 z nich dotyczy działania 9.2 *Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego PO KL* i są to projekty:

- „Kompetencje kluczowe – szansą na lepszą przyszłość uczniów łódzkich techników” (okres realizacji: 01.08.2014 r. – 30.06.2015 r.),
- „Przyszły przedsiębiorca” (okres realizacji: 01.08.2014 r. – 30.06.2015 r.),
- „Mechanik taboru tramwajowego ET1” (okres realizacji: 01.08.2014 r. – 30.06.2015 r.),
- „Nowe technologie - praktyczny wymiar chemii, fizyki i ekologii dla uczniów techników” (okres realizacji: 01.08.2014 r. – 30.06.2015 r.),
- „Praktyka – podstawą wiedzy o energii odnawialnej” (okres realizacji: 01.09.2014 r. – 30.06.2015 r.),
- „Ja też mogę pracować” (okres realizacji: 01.09.2014 r. – 30.06.2015 r.).

Projekty skierowane są do uczących się z łódzkich i podłódzkich szkół. Łącznie ob-

jętych wsparciem zostanie 11 liceów (nr VI, XVIII, XX, XXIII, XXX, XXXIV, XXXV, XLIII, XLIV, XLVIII i XXVI w Łodzi), 12 zespołów szkół kształcących zawodowo (ZSP 3, ZSP 5, ZSP 7, ZSP 9, ZSP 19, ZSP 22, ZST-I, ZSETH, ZSPS, SOSW 1 w Łodzi oraz ZS 1 w Bratoszewicach i ZSR w Czarnocinie) i 8 gimnazjów (nr 10, 14, 18, 20, 22, 28 35 i 47) – łącznie ponad 2100 uczniów.

W związku z charakterem działalności Łódzkiego Centrum, wszystkie dziesięć projektów jako jeden z komponentów zawiera wsparcie uczniów w postaci doradztwa zawodowego, organizowanego w formie warsztatów grupowych i/lub konsultacji indywidualnych, a w ramach większości z nich zostaną utworzone, lub jeżeli istnieją, zostaną wsparte Szkolne Ośrodki Kariery. W ramach tych Szkolnych Ośrodków Kariery organizowane będą dla uczniów różne przedsięwzięcia zawodoznawcze, w tym przede wszystkim wizyty studyjne, zapraszani będą goście ze świata biznesu i eksperci z zakresu rynku pracy, organizowane będą konkursy związane z tematyką kariery zawodowej, a także prowadzone będzie doradztwo zawodowe. Dodatkowo projekty realizowane w ramach priorytetu 9.2 PO KL jako obligatoryjny komponent oferują uczniom odbycie praktyk zawodowych lub odpłatnych staży organizowanych w firmach.

Innymi ciekawymi elementami w ramach tych projektów są na przykład dodatkowo zajęcia wspierające przygotowanie uczniów do matury (projekt „Matura-kwalifikacje-praca”), zajęcia z zakresu innowacyjności i zdrowego trybu życia z elementem zajęć sportowych (projekt „Innowacyjny uczeń”), zajęcia zawodowe z zakresu obsługi fasy fiskalnej i zakładania działalności gospodarczej (projekty „Przyszły przedsiębiorca” i „Kompetencje kluczowe – szansą na lepszą przyszłość uczniów łódzkich techników”), możliwość zdobycia uprawnień

zawodowych w drodze zdania egzaminu państwowego dla osób zajmujących się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (projekty „Mechanik taboru tramwajowego ET1” i „Praktyka – podstawą wiedzy o energii odnawialnej”), otwarcie nowego kierunku kształcenia – fryzjer w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Łodzi oraz kursy zawodowe baristy, florysty, kelnera, glazurnika, carvingu, Photoshop (projekt „Ja też mogę pracować”), zajęcia zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, chemii spożywczej oraz z zakresu oceny warunków atmosferycznych i wpływu na organizm (projekt „Nowe technologie - praktyczny wymiar chemii, fizyki i ekologii dla uczniów techników”), specjalizacyjne zajęcia edukacyjne w obszarze urządzeń i technologii eksploatacji źródeł energii odnawialnej (projekt „Praktyka – podstawą wiedzy o energii odnawialnej”) oraz w zakresie mechaniki taboru tramwajowego (projekt „Mechanik taboru tramwajowego ET1”), organizacja giełdy pracy dla gimnazjalistów z udziałem pracodawców, przedstawicieli instytucji rynku pracy, agencji pracy i rekruterów (projekt „Świadome planowanie kariery zawodowej w gimnazjum”).

Wszystkie projekty zawierają, zgodnie z dokumentacją konkursową, programy rozwojowe dla szkół objętych wsparciem, dostosowane do poziomu i kierunku kształcenia uczących się w danej szkole i w sposób istotny przyczynią się do rozwoju zawodowego uczniów w przypadku szkół kształcących zawodowo oraz mają za zadanie ułatwić decyzje odnośnie dalszej ścieżki kariery zawodowej w przypadku uczących się z gimnazjów i liceów ogólnokształcących.

Wszystkie 10 projektów zakończy się 30 czerwca 2015 roku i wtedy będą znane osiągnięte rezultaty.

Maria Okońska-Marcińczak

Pierwsze efekty Branżowej Sieci Współpracy

Trzynastu absolwentów łódzkich szkół zawodowych odbywa staże, a po ich ukończeniu ma zagwarantowaną pracę w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym w Łodzi. To efekt powstałej w marcu Branżowej Sieci Współpracy.

Sieć tworzą: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego pełniące rolę inicjatora i koordynatora, MPK – przedsiębiorstwo przewozowe zapewniające komunikację tramwajową i autobusową w Łodzi, Powiatowy Urząd Pracy oraz cztery zespoły szkół ponadgimnazjalnych kształcących w zawodach mechanicznych i mechatronicznych: ZSP nr 7, nr 9, nr 22 oraz Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych.

Porozumienie ma na celu zagwarantowanie pracy absolwentom łódzkich szkół zawodowych, a także zapewnienie dopływu kadry łódzkiemu przewoźnikowi, który współpracuje ze szkołami i wspiera je.

Idea tworzenia Branżowych Sieci Współpracy szkół i pracodawców przy udziale Urzędu Pracy, który zapewnia absolwentom płatne staże, doskonale się sprawdziła.

1 października w siedzibie ŁCDNiKP odbyło się Forum Dyrektorów Szkół Zawodowych. Tematyką była m. in. współdziałanie z Powiatowym Urzędem Pracy i pracodawcami, a także dalszy rozwój sieci współpracy między pracodawcami i szkołami zawodowymi.

J. G.

Miejska inauguracja roku szkolnego 2014/15

Dyplomy dla dyrektorów szkół z najlepszymi wynikami

1 września w nowo odremontowanym budynku przy ul. Sterlinga 24 w Łodzi zajmowanym przez Szkołę Podstawową nr 1 i Publiczne Gimnazjum nr 1 odbyła się miejska uroczystość inaugurująca rozpoczęcie roku szkolnego 2014/15. Podczas tej uroczystości prezydent Hanna Zdanowska wręczyła dyplomy dyrektorom szkół, których uczniowie uzyskali najlepsze wyniki na sprawdzianach i egzaminach zewnętrznych.

Wśród łódzkich szkół podstawowych wyróżnione zostały: Szkoła Podstawowa nr 34, Szkoła Podstawowa nr 44, Szkoła Podstawowa nr 120 oraz Szkoła Podstawowa nr 172.

Wśród gimnazjów najlepsze wyniki na egzaminach zewnętrznych uzyskały: Publiczne Gimnazjum nr 1, Publiczne Gimnazjum nr 15,

Publiczne Gimnazjum nr 22 oraz Publiczne Gimnazjum nr 29.

Wyróżnione szkoły zawodowe to: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 13.

Uhonorowano także licea, w których zanotowano najwyższą zdawalność podczas tegorocznej matury. Dyplomy odebrały dyrektorki I Liceum Ogólnokształcącego, XIII Liceum Ogólnokształcącego i XXXI Liceum Ogólnokształcącego.

Dołączamy się do gratulacji, a uczniom i pedagogom życzymy sukcesów w rozpoczynającym się nowym roku szkolnym.

J. G.

Julitta Rosa – dyrektor ZSP nr 13
Monika Michalik – dyrektor ZSP nr 10
Henryka Michalska – dyrektor ZSP nr 9

Mini obrabiarki CNC sterowane z komputera PC.

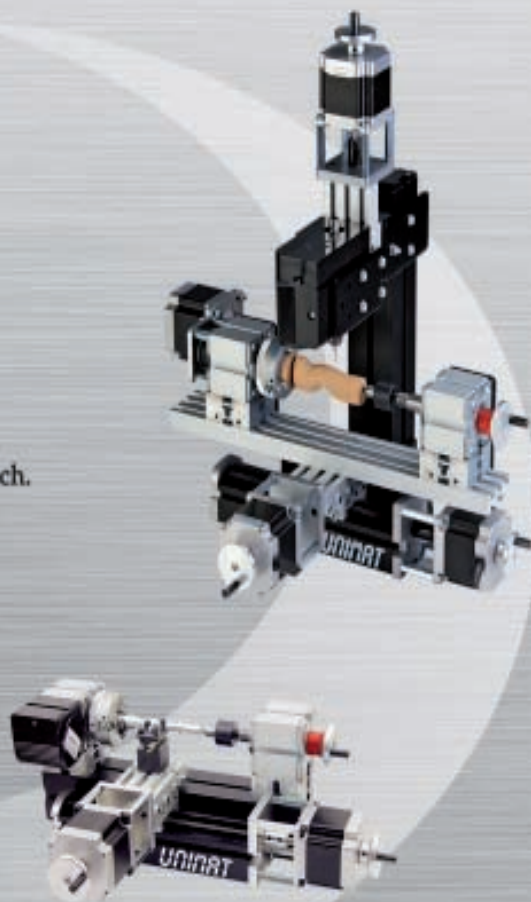
Charakteryzują się modułową konstrukcją – z tych samych elementów możemy złożyć tokarkę, frezarkę pionową czy poziomą max do 4 osi.

Dołączone oprogramowanie sterujące pozwalające na sterowanie w G-kodach.

Język programowania zbliżony do uproszczonego Fanuc-a.

Przygotowane postprocesory z systemu MTS oraz EdgeCAM.

Niewielkie wymiary maszyny i moc napędów pozwolą na bezpieczne wprowadzenie użytkownika w świat obrabiarek CNC.

EDUKACJA DLA PRACY

W marcu 2014 rozpoczął się drugi etap projektu systemowego EDUKACJA DLA PRACY dotyczący upowszechnienia uczenia się przez całe życie. Projekt zakończy się 30 czerwca 2015 roku. Celem projektu jest wsparcie 6000 placówek w realizacji zadań z doradztwa edukacyjno-zawodowego w kontekście idei uczenia się przez całe życie, a beneficjentem jest Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej (KOWEZiU).

Adresatami projektu są przedstawiciele gimnazjów (dyrektorzy szkół, doradcy zawodowi, nauczyciele), przedstawiciele Centrów Kształcenia Ustawicznego, Centrów Kształcenia Praktycznego, Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, przedstawiciele placówek doskonalenia nauczycieli (nauczyciele konsultanci/doradcy metodyczni), a także pracodawcy, przedstawiciele środowisk akademickich oraz oczywiście uczniowie.

W projekcie przewidziano działania takie jak:

1. Realizacja szkoleń dla przedstawicieli gimnazjów osób do profesjonalnego realizowania zadań z zakresu doradztwa zawodowego.

2. Realizacja szkoleń dla ekspertów do zewnętrznego wspierania szkół w zakresie doradztwa zawodowego.

3. Upowszechnianie idei doradztwa edukacyjno-zawodowego w środowisku akademickim w celu podniesienia jakości kształcenia przyszłych doradców zawodowych.

4. Rozwijanie współpracy szkół zawodowych z pracodawcami poprzez włączanie ich w proces kształcenia zawodowego, egzaminów zawodowych, doradztwa zawodowego.

5. Rozwój internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej w powiązaniu z rynkiem pracy.

Przewidziane efekty to:

- wzrost kompetencji przedstawicieli gimnazjów, CKP, CKU, CKZiU związanych z organizacją doradztwa edukacyjno-zawodowego w placówkach;

- przygotowanie ekspertów do zewnętrznego wspierania szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego;

- wskazania do programu kształcenia przyszłych doradców zawodowych;

- zwiększenie świadomości pracodawców w obszarze możliwości, efektów i korzyści ze współpracy ze szkołami zawodowymi;

- raport dotyczący współpracy pracodawców ze szkołami;

- wzrost wiedzy na temat internetowych systemów informacji edukacyjno-zawodowej uczestników seminariów;

- komponent portali regionalnych;

- 10 scenariuszy lekcji;

- 10 filmów fabularnych.

Warto zwrócić uwagę na jedno z działań. Dotyczy ono projektu modyfikacji portalu

www.doradztwozawodowe.koweziu.edu.pl

Portal tworzy 16 redaktorów regionalnych (wojewódzkich), odpowiedzialnych za informacje o wydarzeniach w regionie dotyczących szkolnictwa zawodowego w powiązaniu z rynkiem pracy i doradztwem zawodowym. Będą tu więc zamieszczane informacje bardzo przydatne dla wszystkich zainteresowanych wyborem i nauką zawodu – uczniów gimnazjów i ich rodziców, ale nie tylko, portal będzie także adresowany do dorosłych, którzy myślą o zmianie zawodu lub zdobyciu nowych kwalifikacji. Warto więc zapamiętać adres tej strony internetowej.

Jacek Głębski

Edukacja dla pracy

Doradztwo EDUKACYJNO-ZAWODOWE

Dowiedz się jakie masz mocne strony, talenty i w jaki sposób wykorzystać je w planowaniu dalszej edukacji.

Twoja kariera

Rynek pracy

Rynek edukacji

Twój doradca

Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi

Jeden Urząd dwie lokalizacje...

ul. MILIONOWA 91

ul. KILIŃSKIEGO 102/102a

Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi

93 - 121 Łódź, ul. Milionowa 91,
tel. (42) 251-65-00, (42) 251-66-00 fax (42) 251-66-11
90 - 012 Łódź, ul. Kilińskiego 102/102a,
www.pup-lodz.pl, e-mail: lol2@praca.gov.pl;

Urząd czynny w godzinach
8.30-15.00

INFORMACJE DLA PRACODAWCY

Współpraca przedsiębiorcy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łodzi może dotyczyć świadczenia usług dotyczących:

- pomocy w uzyskaniu spośród osób bezrobotnych i poszukujących pracy odpowiednich kandydatów do zatrudnienia w związku ze zgłoszoną ofertą,
 - doradztwa w kwestiach zatrudnienia osób bezrobotnych,
- szkolenia i podnoszenia kwalifikacji przyszłych kadr dla Państwa,
 - organizowania na państwa życzenie indywidualnych i specjalistycznych giełd pracy,
- tworzenia nowych miejsc pracy z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy, EFS, PFRON.

Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi realizuje w ramach przyznanych środków finansowych następujące formy wsparcia dla pracodawców :

Prace interwencyjne

jest to zatrudnienie bezrobotnego przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Roboty publiczne

to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Staż

oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy bez nawiązania stosunku pracy pomiędzy pracodawcą i bezrobotnym.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

jest to pomoc finansowa, jakiej może udzielić PUP w związku z utworzeniem lub przystosowaniem stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym stanowisku skierowanego bezrobotnego. O refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy może ubiegać się podmiot, który prowadzi działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy i nie rozwiązał w okresie 6 miesięcy przez dniem złożenia wniosku stosunku pracy z pracownikiem za wypowiedzeniem dokonany przez podmiot oraz zamierza wyposażyć lub doposażyć stanowisko pracy w zakładzie zlokalizowanym na terenie miasta Łodzi.

XII Konferencja Międzynarodowa

NOWE TECHNOLOGIE W RATOWNICTWIE

16 września w Urzędzie Miasta Łodzi odbyła się XII Międzynarodowa Konferencja „Edukacja XXI wieku i jej wykorzystanie w pierwszej pomocy i ratownictwie. Nowatorskie rozwiązania i technologie”. Organizatorem było Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, przy współdziałaniu Kuratorium Oświaty w Łodzi.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele władze samorządowych, edukacji, medycyny, służb ratowniczych i służb mundurowych, Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz nauczyciele szkół łódzkich.

Tematyka konferencji obejmowała m.in. prezentację skutecznych form upowszechniania pierwszej pomocy, wykorzystanie w ratowaniu życia człowieka nowoczesnych technologii, wprowadzenia do systemu kształcenia zasad udzielania pierwszej pomocy, w tym form e-learningowych z wykorzystaniem technik zarządzania wiedzą.

Zagadnienia poruszane na konferencji to:

- Łańcuch edukacyjny jako warunek ciągłości i skuteczności nauczania pierwszej pomocy,
- Funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w świetle kontroli NIK

- Regionalny system ostrzegania w komunikacji mobilnej
- Symulacje w nowoczesnym nauczaniu ratownictwa i pierwszej pomocy
- Jakość w ratownictwie medycznym – potrzeba wdrażania nowatorskich rozwiązań
- Innowacyjne metody i techniki stosowane przez AHA w przygotowaniu uczestników kursów do udzielania pierwszej pomocy (AHA Europe & Africa)
- Nowatorskie formy organizacji ratownictwa medycznego na przykładzie województwa małopolskiego

- Sytuacje krytyczne – zasady postępowania w sytuacji zażycia narkotyków, dopalaczy lub substancji działających podobnie. Rozpoznawania zachowań narkotykowych wśród dzieci i młodzieży

W trakcie konferencji, na dziedzińcu Urzędu Miasta Łodzi odbył się pokaz możliwości drona (bezzałogowego statku latającego) i robota pirotechnicznego wspomagających symulowaną akcję ratowniczą.

Konferencji towarzyszyły imprezy towarzyszące, m.in. pokazy udzielania pierwszej pomocy sprawdzania swoich umiejętności udzielania pierwszej pomocy na fantomach, działał punkt honorowego krwiodawstwa, można także było przeprowadzić bezpłatne badania profilaktyczne, z czego chętnie i licznie korzystali łodzianie oblegający stoiska ustawione wzdłuż ulicy Piotrkowskiej.

Krzysztof Makowski

XII edycja konkursu MATEMATYCZNE WĘDRÓWKI PO ŁODZI

W siedzibie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego odbyła się gala XII edycji konkursu MATEMATYCZNE WĘDRÓWKI PO ŁODZI pt. „Pałace i wille fabrykanckie Łodzi” - unikatowego konkursu holistycznego łączącego wiedzę i umiejętności z zakresu matematyki, architektury, regionalizmu i różnych nauk praktycznych. Podczas Gali przypomniano następującą tematykę poprzednich edycji konkursu: *Oferta wycieczki po Łodzi, Ciekawe obiekty architektury Łodzi, Bryły geometryczne w architekturze Łodzi, Symetrie w zabytkowej architekturze Łodzi, Parki mojej dzielnicy, Wymarzony obiekt sportowo-rekreacyjny dla mojej szkoły, osiedla, dzielnicy lub miasta. Jak jest, a jak być może, Magiczne miejsca Łodzi, Dworce i stacje kolejowe dawniej i dziś, Fabryki Łodzi dawniej i dziś, Sławni Łodzianie, Wielokąty, kola i okręgi w architekturze Łodzi.*

W każdej edycji brało udział 42-48 gimnazjów i ok. 1000 uczniów.

W XII edycji „Pałace i wille fabrykanckie Łodzi” wyróżniono za plakat drużyny uczniów Gimnazjum nr 13 w Łodzi, Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Łodzi, Gimnazjum ZNP. Za test matematyczny, gry dydaktyczne, prezentacje multimedialne wyróżniono drużyny uczniów Gimnazjum oo. Bernardynów w Łodzi, Gimnazjum ZNP w Łodzi, Gimnazjum nr 8 w Łodzi, Gimnazjum nr 15 w Łodzi, Gimnazjum nr 18 w Łodzi, Gimnazjum nr 29 w Łodzi.

Laureatami XII Edycji Konkursu zostały drużyny uczniów Gimnazjum nr 13 w Łodzi, Gimnazjum nr 15 w Łodzi, Gimnazjum nr 16 w Łodzi, Gimnazjum nr 17 w Łodzi, Gimnazjum nr 18 w Łodzi, Gimnazjum nr 37 w Łodzi, Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Łodzi.

Zwycięzcami w kategorii szkół zostali:

I miejsce - Gimnazjum nr 13 w Łodzi

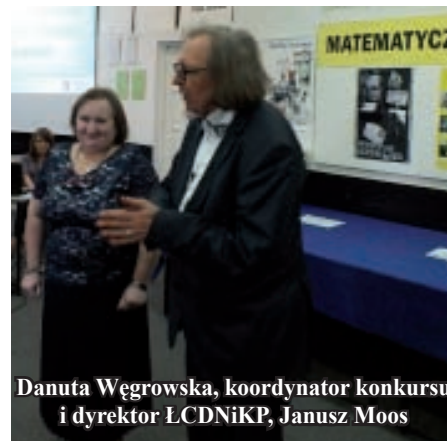
II miejsce - Gimnazjum nr 15 w Łodzi

III miejsce - Gimnazjum nr 17 w Łodzi

Jury konkursu oceniało: poziom wiedzy i umiejętności w zakresie matematyki, zgodnie z podstawą programową dla III etapu edukacyjnego (test matematyczny tematycznie związany z miastem Łódź - na etapie szkolnym i międzyszkolnym; prezentację multimedialną zawierającą opis trzech wybranych obiektów (rys historyczny, archiwalne zdjęcia lub ryciny, zdjęcia aktualne), położenie obiektów na mapie, uzasadnienie wyboru każdego z obiektów w języku polskim i w języku nowożytnym, trzy zadania matematyczne zgodne z tematyką projektu, bibliografię; grę dydaktyczną zawierającą informacje i ilustracje wszystkich wybranych obiektów, plakat - fotoreportaż; sposób prezentacji, estetykę wykonania gry dydaktycznej, pomysłowość, zgodność z tematem pracy projektowej. W skład Jury wchodził konsultanci i specjaliści LCDNiKP, nauczyciele i dyrektorzy.

Konkurs zorganizowało Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Prak-

tycznego i Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 8 im. Stanisława Staszica w Łodzi. Głównym koordynatorem konkursu była Danuta Węgrowska, doradca metodyczny - kierownik Pracowni Edukacji Matematycznej, Fizycznej i Chemicznej LCDNiKP.

Danuta Węgrowska, koordynator konkursu i dyrektor LCDNiKP, Janusz Moos

Wszyscy laureaci otrzymali nagrody książkowe i stosowne certyfikaty, a szkoły, które zdobyły I, II i III miejsce - puchary.

W uroczystości podsumowującej Konkurs uczestniczyli laureaci, nauczyciele-opiekunowie drużyn, dyrektorzy niektórych gimnazjów, organizatorzy konkursu, członkowie Jury oraz przedstawiciel Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, Małgorzata Michalska.

Janusz Moos

Robot dydaktyczny RobTRAIN I

Robot RobTRAIN I jest funkcjonalnym modelem robota przemysłowego o 5 stopniach swobody.

Kontroler robota posiada dodatkowo zestaw wejść/wyjść cyfrowych i wejść analogowych oraz możliwośćysterowania silnika DC z enkoderem do 2A, co umożliwia współdziałanie robota z otoczeniem.

Dedykowane środowisko programistyczne RobLAB (polska wersja językowa) jest zgodny ze standardami przemysłowymi, zawiera moduł symulacji w środowisku 3D i samouczki, dzięki czemu zestaw stanowi idealną pomoc dydaktyczną do nauczania robotyki.

Projekt Mobility for creativity - european dimension of education

Z WIZYTA W TURCJI

W dniach 16-23 marca 2014 r. odbyła się wizyta studyjna łódzkich nauczycieli szkół zawodowych oraz przedstawicieli Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi w tureckim mieście Aksaray. Głównym celem wyjazdu była wymiana doświadczeń w zakresie szkolnictwa zawodowego, obserwacja sposobu organizacji i działania szkół zawodowych w Turcji, a także nawiązanie osobistych kontaktów z tureckimi przedstawicielami szkolnictwa zawodowego w celu dalszej współpracy projektowej.

I. Rekrutacja uczestników projektu.

Proces rekrutacji związany z wyjazdem studyjnym do miasta Aksaray położonego na płaskowyżu anatolijskim centralnej Turcji w Azji Mniejszej odbywał się w grudniu 2013 roku i rozpoczął od złożenia aplikacji projektowej obejmującej oprócz formalnych danych zaangażowanie w dotychczasowych projektach edukacyjnych finansowanych przez UE, motywację wyjazdową oraz formy upowszechnienia rezultatów Projektu. Po pozytywnej ocenie formalnej dokumentacji, kandydaci byli zaproszeni na rozmowę kwalifikacyjną, podczas której Komisja Kwalifikacyjna dokonywała oceny potrzeb i możliwości kandydata w kontekście celowości udziału w Projekcie. Rozmowa była poprzedzona testem ze znajomości języka angielskiego na poziomie komunikatywności. O wynikach rekrutacji kandydaci dowiedzieli się tuż przed świętami Bożego Narodzenia. Był to swoisty prezent gwiazdkowy dla zakwalifikowanych osób.

II. Przygotowania wyjazdowe.

Pierwsze spotkanie osób zakwalifikowanych do Projektu odbyło się na początku stycznia 2014 r. Miało charakter organizacyjno-formalny. Uczestnicy zostali sobie przedstawieni, była również sposobność poznania kierownika Projektu oraz osób zaangażowanych w jego realizację. Omówiony został ogólny program wyjazdu oraz harmonogram szkoleń przedwyjazdowych. Podpisane zostały indywidualne umowy projektowe z uczestnikami wyjazdu. Drugie, styczniowe spotkanie w czasie ferii zimowych, odbyło się z udziałem Pani Dyrektora Wydziału Edukacji oraz tureckich partnerów projektowych, którzy gościli z krótką wizytą w Łodzi. Zostaliśmy poinformowani o programie wizyty w tureckich szkołach: zarówno dziennych jak i kształcących w trybie wieczorowym i zaocznym, młodzieżowych jak i dla dorosłych. Kolejne weekendowe spotkania miały już charakter typowo szkoleniowy, był to głównie kurs języka angielskiego doskonalący umiejętności językowe. Nie zabrakło także zajęć dotyczących samej Turcji, podczas których poznaliśmy historię i kulturę kraju, lokalne zwyczaje, np.

jednym z nich jest tradycyjna forma przywitania gości, która polega na obmyciu rąk wodą toaletową. Próbowaliśmy również w łódzkiej restauracji Istanbuł typowych potraw tureckich. Nie mogło zabraknąć klasycznego kebaba – w Turcji pisanego przez „p” na końcu wyrazu oraz bardzo popularnego kefiru o słonawym smaku podawanego do posiłków – Ayran. Później, już będąc w Turcji, mogliśmy zweryfikować smaki tych potraw z oryginalnymi: były podobne, z tym, że jak w znanej reklamie, „podobnie” robi dużą różnicę. Ostatnim elementem naszych spotkań była wizyta w Muzeum Kineematografii. Fundator pałacyku, Karol Scheibler, zwany z racji majątku i skali produkcji „królem bawełny”, posiadał również zamiłowania orientalne, którym dał wyraz w zdobieniach, napisach, witrażach, obrazach. Jeden z pokoi posiada nawet nazwę „mauretański”.

III. Podróż.

16 marca 2014 r. Trasa podróży Łódź - Aksaray, internetowa mapa wskazuje 2700 km. W sumie niewiele w dobie komunikacji lotniczej, w rzeczywistości podróż zajęła nam 16 godzin. Składała się z czterech etapów: Łódź - Warszawa - Istanbuł - Ankara - Aksaray. Pierwszy kontakt z Turcją już w ... Warszawie. W samolocie tureckich linii lotniczych na pokładzie charakterystyczna, nastrojowa, orientalna muzyka, obsługa naturalnie turecka, serwis obiadowy także. Wszystko na najwyższym poziomie wyposażenia technicznego, łącznie z monitorami w zagłówkach fotelowych z podglądem z kabiny pilotów. Przesiadka w Istanbule, mieście 14 milionowym. Lotnisko z setkami bramek, dziesiątkami punktów odpraw paszportowych, licznymi punktami sprzedaży wiz. I wszędzie kolejki. Jakże odmienny obraz w porównaniu z naszym dość sennym Okęciem. Dwie godziny czasu na przesiadkę wystarczyło nam „na styk”. Zakup wiz, odprawa paszportowa i wędrówka długimi korytarzami na krajowe lotnisko, spowodowało, że do samolotu dotarliśmy jako ostatni pasażerowie, dosłownie kilka minut przed planowym odlotem. Na trasie między tymi potężnymi aglomeracjami, Istanbuł – Ankara, loty odbywają się co godzinę prawie przez całą dobę, nasz samolot szerokokadłubowy, zabrał ponad 200 pasażerów. W Ankarze umówieni byliśmy z kierowcą busa, który przetransportował nas na ostatnim, około 250 kilometrowym odcinku podróży. Przed hotelem w Aksaray, przywitanie z partnerem projektowym znanym nam z pobytu w Łodzi i ok. godziny 2 w nocy byliśmy zakwaterowani w pokojach hotelowych. Hotel nowoczesny, bogato wyposażony, z dostępem do wi-fi z każdego pokoju, o bardzo dobrym standardzie. Czekał nas spokojny ale krótki i przerwany sen. O świ-

cie obudził nas śpiew muezina z pobliskiego meczetu, który przez system nagłaśniający, wzywał okolicznych wiernych do porannej modlitwy. Wczesnym rankiem zjedliśmy hotelowe śniadanie w restauracji położonej na ostatniej kondygnacji, z której rozciągał się widok na wulkan Hasan – charakterystyczny obiekt identyfikowany z miastem.

Aksaray to miasto w Centralnej Anatolii a jednocześnie stolica prowincji o tej samej nazwie. Liczy ponad 170 tysięcy mieszkańców. Przed wiekami zatrzymywały się tu na wypoczynek karawany podążające Jedwabnym Szlakiem, czego pamiątką są ogromne karawanseraje - miejsca postoju karawan, położone w okolicach miasta. Współcześni podróżnicy często zatrzymują się w Aksaray, w trakcie podróży z nadmorskich kurortów do Kapadocji. Główny zabytek Aksaray to Wielki Meczet, wybudowany w 1435 r. za rządów Karamanidów. Na uwagę zasługuje pięknie rzeźbiony mihrab – dzieło seldżuckich rzemieślników.

IV. Tureckie szkolnictwo zawodowe.

Edukacja w Turcji jest na dobrym, europejskim poziomie, co było dla nas miłym zaskoczeniem. Ten odległy od Polski kraj postawił przede wszystkim na edukację, zapewniając dobre warunki kształcenia. System składa się z kilkuetapowego kształcenia: 4+4+4. W szkołach zawodowych uczniowie pierwszej klasy objęci są jednakowym programem. Podział na wybrane zawody następuje od klasy drugiej. Lekcje trwają 40 min. przerwy 10 min. Skala ocen: 1 – 5. W Turcji zauważyliśmy różnorodność szkół pod względem budynków: stare szkoły wymagające dofinansowania, nowe oraz bardzo nowoczesne, wykorzystujące najnowsze technologie np. w zakresie ogrzewania (naturalny gaz). Zawodowa Szkoła Techniczno-Przemysłowa jest przykładem starej szkoły z lat 60-tych, która z 3 klas i 8 nauczycieli przerodziła się w kolosa liczącego ponad 2000 uczniów i 150 nauczycieli. Obecnie jest tu wiele kierunków kształcenia np. informatyczny, metalurgiczny, sanitarny, samochodowy,

obróbka drewna, zawody elektryczno- elektroniczne. Drugi oddział tej szkoły kształci w zawodach: technologia konstrukcji budowlanych, technik żywienia, technik chemik. Dla dziewcząt są również specjalnie przygotowane kierunki takie jak: medyczny, informatyczny, odzieżowy, rękodzielnictwo, ekonomiczny, administracyjny. Tureckie szkoły zawodowe są dobrze wyposażone, posiadają duże laboratoria, pomieszczenia warsztatowe, praktycznie standardem klas lekcyjnych jest nauczycielskie stanowisko komputerowe, projektor, często tablica multimedialna. W narodowym programie jest wyposażenie każdego ucznia szkoły zawodowej w tablet, system taki już funkcjonuje w szkolnictwie ogólnokształcącym. Warsztaty szkolne posiadają różnorodne wyposażenie, niektóre bardzo nowoczesne, są wspierane przez firmy produkcyjne (np. turecka montownia samochodów ciężarowych Mercedes Benz przekazała szkole czek na doposażenie warsztatowe o wartości 180 tys. euro) oraz lokalną Izbę Przemysłowo-Handlową. Uczniowie szkół zawodowych poza zdobywaniem wiedzy, otrzymują gratyfikację finansową, za praktyki otrzymują wynagrodzenie wynoszące 30% minimalnej płacy, dodatkowo są oni ubezpieczeni przez szkołę a młodzież zamieszkuje poza miastem ma zapewniony transport lub miejsce w bursach z wyżywieniem na preferencyjnych warunkach. Szczególne zainteresowanie wzbudziła w nas Szkoła Hotelarstwa i Turystyki, która powstała w 1990 roku, kształciło się wtedy w niej 33 uczniów. Obecnie jest ponad 300 uczniów i 30 nauczycieli. Oferuje kształcenie w obszarach hotelarstwa, gastronomii i turystyki. Sektor turystyki, który przynosi największe dochody w gospodarce tureckiej, potrzebuje dobrze wykształconych pracowników znających języki obce. Szkoła kształci w zawodach: technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej, technik żywienia i usług gastronomicznych. Szkoła ma wiele dobrze wyposażonych pracowni (m.in. biologiczną, informatyczną, językową, hotelarską, bibliotekę). Przygotowuje także do dalszego kształcenia w ramach studiów wyższych I stopnia. Wrażenie zrobiła na nas również Szkoła Medyczna, wyposażona w specjalistyczne pracownie do kształcenia w zawodach: laborant, asystent dentystyczny, pomoc medyczna, asystentka pielęgniarki. Uzupełnieniem tego systemu oświaty są również dostosowane do potrzeb uczniów szkolne bursy - czyste i zadbane budynki z niezbędnym wyposażeniem potrzebnym uczniom przybyłym z odległych części Turcji i położone w bezpośrednim sąsiedztwie szkół. Dla młodzieży mającej trudności edukacyjne w klasycznym systemie istnieje Centrum Kształcenia Zawodowego, które proponuje także dodatkowe kursy zawodowe dla wszystkich pragnących zdobyć nowe kwalifikacje. Szkoła prowadzi działalność przez siedem dni w tygodniu przez cały rok. Dopelnieniem systemu oświaty w Turcji jest Centrum Kształcenia dla Dorosłych oferujące naukę głównie w zawodach rękodzielniczych, artystycznych i szeroko pojętej sztuki ludowej.

W szkołach prowadzone są liczne projekty w różnych dziedzinach np. dotyczących energetyki, robotyki czy sportu. Niektóre szkoły, pomimo że Turcja nie należy do UE, mają liczne kontakty ze szkołami europejskimi, realizują projekty unijne, odbywają się wymiany nauczycieli i młodzieży. W systemie szkolnictwa tureckiego zauważalna jest duża integracja, co chociażby jest widoczne w nazwach ośrodków edukacyjnych – centra szkół zawodowych, których siedziby stanowią kompleksy budynków edukacyjnych, warsztatowych, sportowych, hotelowych. Szkoły są w bardzo dużym stopniu objęte systemem monitoringu wizyjnego, wszystkie ciągi komunikacyjne są dozorowane kamerami. Organizacja oświaty tureckiej sprawia, że około 60% absolwentów szkół zawodowych uczy się na wyższych uczelniach, a ponad 20% absolwentów pracuje w wyuczonym zawodzie. W tureckich szkołach bardzo dużą wagę przywiązuje się do wychowania patriotycznego. Symbole narodowe występują bardzo licznie, wszystkie pomieszczenia edukacyjne i korytarze są ozdobione barwami narodowymi oraz narodowym autorytetem, przywódcą narodu – Ataturkiem. Organizowane są okolicznościowe akademie patriotyczne. Podczas regularnych apeli szkolnych młodzież nie słucha a śpiewa hymn. Demonstrują poczucie więzi narodowych.

Uzupełnieniem naszych wizyt w szkołach zawodowych było spotkanie z kierownictwem Wydziału Edukacji w Aksaray oraz w Izbie Przemysłowo-Handlowej, która współpracuje i wspiera szkoły zawodowe.

Wzorem dla współczesnych władz i drogowskazem politycznym, są często cytowane w szkołach słowa autorytetu narodu tureckiego, **Mustafy Kemala Atatürk**, pierwszego prezydenta Republiki Turcji: „Edukacja publiczna jest tak zróżnicowana jak społeczeństwo i tak zmienna jak życie. Edukacja publiczna nie jest zbyt cenna, ponieważ jest niezbędna dla szczęścia jednostek w społeczeństwie”.

V. Atrakcje turystyczne. Kapadocja

Ostatniego dnia pobytu w Turcji odwiedziliśmy Kapadocję. Jest to kraina historyczna

Tureckiej Anatolii znana głównie z charakterystycznych form tufowych, tworzących księżycowy krajobraz oraz z domów, kaplic wykutych w skałach. Podziemne skalne miasta, które mieliśmy okazję zobaczyć, to dziś jedna z największych atrakcji Kapadocji. Odkryto ich 36, ale możliwe, że jest znacznie więcej. Najbardziej atrakcyjne to połączone 9-kilometrowym tunelem Kaymakli i Derinkuyu. Kaymakli mogło pomieścić ok. 15 tys. mieszkańców, Derinkuyu jeszcze więcej. Miasta składają się z wielu kondygnacji, z czego tylko kilka dopuszczono do zwiedzania. Wędrówka po podziemnych korytarzach to niesamowita przygoda. Na każdym kroku spotyka się ślady bytności dawnych mieszkańców tych sztucznych jaskiń. Atrakcyjne jest nie tylko to, co pod ziemią Kapadocji. Wrażenie robi też niezwykle, księżycowy krajobraz. Kamienne wieże wyglądają niczym smukłe grzyby, kolumny czy kominy. Wspaniale jest między nimi spacerować. Kapadocja to dzieło wciąż nieskończone - wiatr i deszcze nieustannie zmieniają kształt wulkanicznych skał. Zwiedzaliśmy największy cud Turcji. Część z nas odważyła się na oglądanie Kapadocji z lotu ptaka. Lot balonem dostarczył adrenaliny i niezwykłych przeżyć.

Podsumowanie

Jak ważna to była wizyta dla tureckiej społeczności, świadczą dwa artykuły, które ukazały się w lokalnych dziennikach opisujące cel naszej wizyty w Aksaray. My natomiast zdobyliśmy wiedzę o tureckim systemie szkolnictwa zawodowego, upowszechniamy ją przekładając sprawozdania radom pedagogicznym, tym artykułem a także na stronach internetowych. Nawiązaliśmy kontakty z nauczycielami z tureckich szkół zawodowych, wymieniliśmy się opiniami o organizacji szkolnictwa zawodowego, poprawiliśmy umiejętności językowe. Zrealizowaliśmy więc wszystkie założone cele projektu.

*Jan Bołtuć
Emilia Nurkiewicz
Maria Wajgner*

Kształcenie zawodowe po skandynawsku

Jak to się robi w Norwegii

Wymiana innowacyjnych idei i doświadczeń pomiędzy specjalistami z różnych krajów europejskich jest głównym celem wizyt studyjnych realizowanych w ramach Programu Międzysektorowego. W roku szkolnym 2013/2014 gospodarzem jednej z wizyt pt. „Wsparcie świadomych wyborów uczniów poprzez współpracę pomiędzy szkołami i przedsiębiorstwami” była norweska gmina Karmoy. W wizycie uczestniczyli przedstawiciele szkół, instytucji wspierających edukację i przedsiębiorstw z 11 krajów: Hiszpanii, Włoch, Austrii, Niemiec, Holandii, Belgii, Wielkiej Brytanii, Irlandii, Szwecji, Litwy i Polski.

Gmina Karmoy jest w większości położona na wyspie wzdłuż południowo-zachodniego wybrzeża Norwegii. Przesmyk pomiędzy lądem, a wyspą od zamierzonych czasów był określany jako „droga na północ” (w języku staronordyckim – „nord wegen”). Tu też miała swój początek norweska państwowość – Harald Pięknowłosa, który zjednoczył ziemie norweskie, w 872 założył pierwszą norweską siedzibę królewską Avaldsnes.

Dzisiejsza Norwegia to kraj bardzo bogaty, wskaźnik PKB na 1 mieszkańca plasuje ten kraj na 2 miejscu na świecie po Luksemburgu. Główne bogactwo pochodzi z wydobycia ropy naftowej i gazu z norweskiego szelfu na Morzu Północnym i Morzu Norweskim. Nadal ważną rolę odgrywa rybołówstwo, a także przemysł wydobywczy oraz nowoczesny przemysł elektrochemiczny i stoczniowy (budowa

statków i platform wiertniczych). W Norwegii na obszarze prawie 400 tys. km² mieszka jedynie ok. 5 mln ludzi, z czego ok. 2 mln w południowo-wschodniej części w pobliżu Oslo. Jest drugim najrzadziej zaludnionym państwem Europy. Bezrobocie w porównaniu z innymi krajami europejskimi jest bardzo niskie – w marcu 2014 stopa bezrobocia wynosiła tylko 3,3% (dla porównania w Polsce – 9,7%).

Norwegia wykazuje bardzo duże zapotrzebowanie na pracowników i przywiązuje dużą wagę do ich kształcenia zgodnie z zapotrzebowaniem narodowej gospodarki. Gospodarze wizyty zaprezentowali ciekawe rozwiązania edukacyjne nakierowane na zapewnienie młodzieży odpowiedniego wykształcenia, wspieranie wyborów zawodowych oraz przygotowanie do pracy zawodowej zgodnie z oczekiwaniami pracodawców.

W Norwegii znaczącym problemem są tzw. „drop-outs”, czyli uczniowie, którzy „wypadają” z systemu edukacji. To zjawisko rozumiane jest nie tylko jako porzucanie szkoły przed ukończeniem nauki, ale również jako kłopoty z ukończeniem szkoły w terminie. Rząd Norwegii i samorządy postrzegają to zjawisko jako marnowanie pieniędzy przeznaczonych na edukację i uważają, że nie można na taką niegospodarność pozwolić. W okręgu Rogaland, w którym położona jest gmina Karmoy prowadzony jest pilotażowy program „Ny Giv” (Nowe Możliwości) skierowany do uczniów szkoły średniej, którzy osiągnęli niskie wyniki na egzaminie kończącym wcześniejszy etap edukacji. Prowadzone badania wykazały, że niskie wyniki egzaminu prognozują kłopoty z ukończeniem szkoły. Uczniowie zakwalifikowani do programu otrzymują od pierwszej klasy dodatkowe wsparcie z przedmiotów, a także uczestniczą w zajęciach wzmacniających ich motywację, pewność siebie oraz poczucie własnej wartości. Ważnym elementem programu jest próba dostosowania szkoły do ucznia: uczenie jak się uczyć, rozwijanie talentów, wyznaczanie małych kroków oraz tworzenie dobrych relacji i klimatu zaufania pomiędzy uczniami i nauczycielami.

Kształcenie zawodowe w Norwegii jest zorganizowane w sposób różny od dominującego w pozostałych krajach europejskich. Obowiązuje system „2 + 2” - przez dwa lata uczniowie uczą się w szkole, dwa kolejne spędzają na praktycznej nauce zawodu u pracodawcy. Szkoły zawodowe są przestronne, dobrze wyposażone w nowoczesne stanowiska dydaktyczne.

Pomnik Haralda Pięknowłosego w Haugesund

Nauczyciele kładą duży nacisk na indywidualizację procesu kształcenia, uczenie odpowiedzialności, współpracy oraz rozwijanie umiejętności społecznych, które są oczekiwane przez pracodawców od młodych pracowników. Cele kształcenia formułowane są na 3 poziomach. Uczeń otrzymuje od nauczyciela informację zwrotną, na którym poziomie się znajduje, co umie i czego musi się nauczyć, aby przejść na wyższy poziom.

Po dwóch latach nauki w szkole uczniowie aplikują na kolejne dwa lata zajęć praktycznych u pracodawcy w taki sposób, jak w przyszłości będą szukać pracy, tzn. składają CV i list motywacyjny oraz uczestniczą w rozmowie kwalifikacyjnej. Uczniowie znajdują miejsce praktyk sami, ale mogą również skorzystać z pomocy „biura karier”, które jest w każdej szkole. Pracodawcy starannie dobierają praktykantów, ponieważ w większości przypadków mogą to być ich przyszli pracownicy, np. jeżeli ktoś wagaruje nie ma szans na dobrą praktykę, a często bardziej się liczy osobowość, motywacja zaangażowanie niż uzyskiwane w szkole stopnie. Przedsiębiorstwa organizują dni otwarte oraz uczestniczą w targach edukacyjnych, podczas których mogą przyrzec się, którzy uczniowie są szczególnie zainteresowani zawodem, zadają pytania i mają dużą motywację. Pracodawcy zatrudniają osoby, których jednym z zadań jest pozyskiwanie odpowiednich praktykantów i opieka nad nimi. Przedsiębiorstwa są zainteresowane uczestnictwem w programie praktyk, ponieważ dzięki temu mogą pozyskać najlepszych absolwen-

Pracownia gastronomiczna w Karmsund Vocational School w Haugesund - stanowisko wyposażone w kamerę i ekrany, na których uczniowie mogą obserwować poszczególne czynności wykonywane przez nauczyciela-instruktora.

tów, a także nauczyć ich filozofii i kultury firmy już na etapie procesu edukacji. Podstawowe oczekiwania pracodawców to między innymi: umiejętność i chęć uczenia się, elastyczność, entuzjazm, zainteresowanie zawodem, umiejętność pracy w zespole. Przez pierwszy semestr praktykanci głównie obserwują pracowników i wykonują proste prace, w drugim semestrze pracują pod nadzorem. Podczas drugiego roku praktykanci wykonują samodzielnie zadania zawodowe. Praktyki są płatne, połowę wynagrodzenia praktykanta pokrywa rząd. W zawodach szczególnie pożądanym ze względu na politykę gospodarczą, rząd udziela firmie grantu na wykształcenie pracowników np. marynarzy i pracowników sektora gazowo-naftowego. Egzamin zawodowy

odbywa się pod koniec czteroletniego okresu nauki i obejmuje zarówno wiedzę i umiejętności ukształtowane w szkole jak i podczas praktyk. Jednym z jego elementów jest obserwacja praktykanta przez zewnętrznych egzaminatorów podczas pracy. Po ukończeniu szkoły zawodowej część absolwentów jest zachęcana do podjęcia kierunkowych studiów, a po ich ukończeniu firma proponuje zatrudnienie na wyższym stanowisku.

Pomimo swojego obecnego bogactwa, które datuje się od lat 70-tych XX wieku, nie widać w Norwegii przepychu. Norwegowie mieszkają w swoich drewnianych domkach, dużo podróżują, dbają o środowisko. Ropa naftowa i gaz dają im poczucie bezpieczeństwa nie tylko na teraz, ale również na przyszłość. W 1990 roku utworzono Państwowy Fundusz Emerytalny Norwegii, który jest zabezpieczeniem dla przyszłych pokoleń. Zgromadzone w nim środki są inwestowane w papiery wartościowe oraz nieruchomości (obecnie jest to ponad 5 bln koron). Gdyby podzielić te pieniądze na wszystkich obywateli to każdy otrzymałby nieco ponad milion koron (około 120 tys. euro). Obecna wartość Funduszu stanowi 180 procent rocznego PKB Norwegii.

Swoje miejsce pracy i życia odnajdują w Norwegii również Polacy. Są oni najliczniejszą grupą imigrantów, stanowią obecnie ok. 2 % populacji Norwegii.

Zabudowa miasta Haugesund

PHYWE I EDUKA - TWOI PARTNERZY W EDUKACJI

Na całym świecie kształcenie jest najpewniejszym kluczem do zasobów przyszłości. Wykształcenie przyrodnicze tworzy podstawę poznania wiedzy, daje uczniom i studentom narzędzia do analiz, badań i samodzielnego eksperymentowania. Są to niezastąpione umiejętności dla postępu technicznego i gospodarczego sukcesu kraju. Większość nowoczesnych technologii bazuje na przyrodniczych podstawach. Są to wystarczające powody aby w nauczaniu przedmiotów przyrodniczych absolutny priorytet nadawać praktycznym eksperymentom. Dawniejsze i najnowsze badania efektywności nauczania jednoznacznie wskazują, że najwyższą efektywność – zwłaszcza w zakresie nauk przyrodniczych i technicznych – zapewniają metody praktyczne, angażujące jednocześnie wiele zmysłów w proces nauczania.

Od ponad 100 lat niemiecka firma **PHYWE SYSTEME** dostarcza szkołom i instytucjom edukacyjnym w ponad 90 krajach przyrządy, kompletne zestawy eksperymentalne oraz podręczniki metodyczne do nauczania przedmiotów przyrodniczych. Tradycja wysokiej jakości pracy, stosowanie niezbędnych przedsięwzięć zapewniających wysoką jakość produkcji oraz liczne innowacje i wynalazki rozpoznały markę **PHYWE** na całym świecie i uczyniły ją trwałym elementem światowego rynku wyposażenia dydaktycznego.

Wraz z rozwojem cywilizacji oraz postępującą globalizacją rosną także wymagania stawiane systemom edukacji, zwłaszcza w zakresie efektywności nauczania i kształcenia, aby zapewnić wystarczającą ilość kadr zdolnych do opanowania systematycznie rosnącego zakresu wiedzy i technologii oraz rywalizacji w globalnej gospodarce. Jednym ze środków do tego mają być komputery, które od lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku usiłuje się zastosować – jak na razie ze skutkiem dalekim od optymistycznych założeń - w edukacji. Zasadniczym tego powodem jest niedostateczna integracja komputerów w edukacji z treściami i metodami uczenia się i nauczania, oraz innymi pomocami dydaktycznymi dla uczniów i dla nauczycieli. Dotychczasowe zastosowania PC mają sporadyczny, bierny charakter i służą głównie „produkcji nowej wiedzy” a nie opanowywaniu wiedzy teoretycznej i praktycznej przewidzianej programami nauczania.

Zapowiadana cyfryzacja procesu dydaktyki przez stosowanie technologii informatyczno-komunikacyjnej (TIK), znajduje wyraz także w ofercie firmy PHYWE SYSTEME w postaci modularnego interfejsu COBRA4. Umożliwia on zastosowanie środków TIK do nauczania przedmiotów przyrodniczych poprzez realizację praktycznych eks-

perymentów wspieranych komputerowo. Aktualnie system COBRA4 zapewnia realizację ponad 300 eksperymentów przewidzianych do wykonania w nauczaniu przyrody w szkole ponadpodstawowej oraz fizyki, chemii i biologii w gimnazjach i liceach. Jego otwarty charakter umożliwi rozbudowę w dowolnym czasie o kolejne czujniki i funkcje oraz opracowanie scenariuszy kolejnych zajęć eksperymentalnych. Jego prostota, łatwość i intuicyjność obsługi czynią go efektywnym narzędziem do praktycznego wykonania dużej liczby (systematycznie powiększanej) eksperymentów, w ograniczonym czasie dostępnym na realizację typowych programów nauczania przedmiotów przyrodniczych.

Nasza oferta obejmuje między innymi:

- kompletne systemy dydaktyczne TESS do doświadczeń uczniowskich i demonstracyjnych, przygotowane z uwzględnieniem dydaktyki i aktualnych programów nauczania, niezawodne w budowie i realizacji
- kompletny system Interfejs COBRA4 umożliwiający realizację ponad 300 eksperymentów z zakresu nauk przyrodniczych przewidzianych w programach nauczania szkół domaturalnych z wykorzystaniem środków TIK
- tematyczną literaturę metodyczną / programy multimedialne i liczne pomoce dodatkowe

Ponadto nasza oferta obejmuje:

- doradztwo w zakresie wyposażania laboratoriów fizyki, chemii, biologii i nauk stosowanych
- indywidualne szkolenia z zakresu obsługi naszych produktów i systemów
- opracowywanie i realizowanie projektów
- obsługę gwarancyjną i pogwarancyjną

Dystrybucją pomocy dydaktycznych PHYWE w Polsce oraz doradztwem w zakresie ich doboru i wykorzystania od wielu lat zajmuje się firma EDUKA FRSK Sp. z o.o.

Dane kontaktowe:

EDUKA - FRSK Sp. z o.o. • Biuro Handlowe firmy PHYWE

05-506 Lesznów, ul. Jelonka 4

tel. / fax: (22) 701 41 58 • tel. 603 68 85 12

internet: eduka.waw.pl

e-mail: eduka@eduka.waw.pl • eduka@lucas-nullephywe.com.pl

Konkursy rozpocząć czas...

Wrzesień to początek roku szkolnego, czas planowania, organizowania nowych działań, zebrań zespołów nauczycielskich, spotkań z rodzicami. To także okres, w którym zastanawiamy się, jak będziemy pracować z naszymi uczniami – z tymi, którzy mają kłopoty w nauce, którzy radzą sobie w szkole dobrze i tymi najzdolniejszymi. Jedną z najpopularniejszych form pracy z tymi ostatnimi jest przygotowanie ich do uczestnictwa w konkursach. A tych jest, kolokwialnie mówiąc, do wyboru, do koloru!

Dzieci i młodzież chętnie biorą w nich udział, znajdując w tym okazję do pogłębienia swoich zainteresowań, wiedzy z jakiejś dziedziny, rozwijania umiejętności. Konkursy pozwalają im skonfrontować się z innymi rówieśnikami o podobnych zainteresowaniach, poznać nowych ludzi, wymienić poglądy. Dają młodym ludziom możliwość pokazania się nie tylko na terenie szkoły, ale i poza nią. Są też okazją do promowania aktywnych, twórczych nauczycieli – opiekunów uczestników konkursów oraz szkół, w których pracują.

Konkursów w łódzkich szkołach odbywa się wiele. To nie tylko konkursy wewnętrzne szkolne. Wiele placówek organizuje konkursy międzyszkolne, o zasięgu dzielnicowym, a nawet łódzkim. Gimnazja coraz częściej organizują konkursy dla uczniów ze szkół podstawowych, licea dla gimnazjalistów.

Rozwojowi talentów, zainteresowań dzieci i młodzieży służą także konkursy organizowane od wielu lat przez konsultantów i doradców metodycznych Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Skierowane są one do uczniów różnych typów szkół i etapów edukacji. W ubiegłym roku szkolnym ŁCDNiKP zorganizowało i prowadziło 46 konkursów. Są wśród nich konkursy przedmiotowe, tematyczne, interdyscyplinarne, zawodowe i wynalazcze. Niektóre z nich, jak np. *Festiwal Bibliotek Szkolnych*, mają już długoletnią tradycję.

W przypadku cieszących się dużym zainteresowaniem wojewódzkich konkursów przedmiotowych dla uczniów gimnazjów organizatorem konkursów jest Łódzki Kurator Oświaty (przy współorganizacji ŁCDNiKP).

Laureaci stopnia wojewódzkiego konkursu przedmiotowego organizowanego z zakresu jednego z grupy przedmiotów objętych egzaminem gimnazjalnym są zwolnieni z danego zakresu odpowiedniej części tego egzaminu. W przypadku języka obcego nowożytnego, którego uczą się jako przedmiotu obowiązkowego – z części trzeciej tego egzaminu. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem z danego zakresu odpowiedniej części tego egzaminu najwyższego wyniku.

Laureaci stopnia wojewódzkiego konkursu przedmiotowego otrzymują z danego przedmiotu celującą roczną ocenę klasyfikacyjną, a ponadto są przyjmowani do wybranej szkoły ponadgimnazjalnej niezależnie od kryteriów przyjęcia, które zawarte są w statucie danej szkoły.

W roku szkolnym 2013/2014 w eliminacjach szkolnych 14 konkursów przedmiotowych uczestniczyło 19.600 uczniów z 282 szkół województwa łódzkiego.

Dobre wyniki w tych konkursach świadczą o efektywności procesu kształcenia, o przemyślanych i systemowych działaniach nauczycieli w zakresie pracy z uczniem zdolnym. Otrzymanie tytułu laureata czy finalisty w konkursie wojewódzkim to dla uczniów powód do satysfakcji, tym bardziej, że poprzeczka wymagań konkursowych jest ustawiona bardzo wysoko – testy konkursowe mają charakter różnicujący i często wykraczają poza obowiązujące podstawy programowe.

W tym roku szkolnym po raz pierwszy odbędą się również konkursy przedmiotowe dla dzieci ze szkół podstawowych.

Organizacją konkursów zajmują się ponadto różne instytucje blisko związane z szeroko pojętą edukacją, takie jak muzea, domy kultury. Niektóre z nich mają zasięg ogólnopolski i na stałe wpisały się w kalendarz łódzkich imprez kulturalno – oświatowych. Do takich właśnie należy Ogólnopolski Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych *Dziatwa*. W maju tego roku odbyła się już 35 edycja tego konkursu, którego organizatorem jest Bałucki Ośrodek Kultury.

Ciekawym podsumowaniem trzech kolejnych edycji konkursu *Z Białą Fabryką w tle*, organizowanego przez Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, jest wydana przez ŁCDNiKP antologia wyróżnionych i nagrodzonych uczniowskich prac konkursowych.

Konkursy o zasięgu ogólnopolskim organizują też stowarzyszenia, jak choćby Stowarzyszenie Ojczyzny Polaszczyny (Konkurs Ojczyzny Polaszczyny).

Oprócz satysfakcji, którą dają zwycięstwo w zmaganiach konkursowych, uczestnicy doskonałą umiejętność kluczową, tak niezbędną do dobrego funkcjonowania w dzisiejszym świecie.

Mam nadzieję, że uczestnictwo w konkursach przekłada się na przyszłe osiągnięcia dzieci i młodzieży i jest dla nich źródłem nowych, ważnych doświadczeń.

Wierzę też, że przygotowanie uczniów do uczestnictwa w konkursach, choć wymaga od opiekunów wiele wysiłku, nie jest jedyną formą pracy z uczniem zdolnym. Nauczyciel bowiem powinien stale pełnić wobec swoich podopiecznych rolę tutora, mentora, coacha, wykorzystywać różne, metody, techniki, narzędzia pracy, by w pełni rozwinąć ich talenty, wspierać zdolności, zainteresowania, stymulować twórczą aktywność młodych ludzi.

Zaczyna się nowy rok szkolny, nowe zadania i wyzwania, przed którymi staną uczniowie zdolni i ich opiekunowie. Życzę im wiele sukcesów i radości z udziału w zmaganiach konkursowych.

A więc konkursy czas zacząć!

Jolanta Bielecka

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3 w Łodzi

RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Integracja jest procesem polegającym na włączaniu różnorodnych grup społecznych w większe zbiorowisko, umożliwia korzystanie z coraz większego obszaru dóbr kulturowych i społecznych. Celem społecznej integracji jest przeciwdziałanie tendencjom nietolerancji, wykluczeniu i dyskryminacji osób niepełnosprawnych, dążenie do stwarzania tym osobom możliwości pełnego lub częściowego włączenia się do normalnego życia. Często przyczyną braku akceptacji osób niepełnosprawnych jest niewiedza. Brak informacji na temat niepełnosprawności, zwłaszcza intelektualnej, powoduje izolację tej grupy społecznej.

Nauczyciele naszej placówki zdają sobie sprawę z tego problemu, dlatego też podejmują wiele działań umożliwiających zmniejszenie wyizolowania tej grupy uczniów. Współpracują ze szkołami, które chcą realizować projekty integracyjne. Celem ich jest integracja młodzieży upośledzonej umysłowo oraz uczniów uczęszczających do placówek masowych, przełamanie barier między zdrowymi i niepełnosprawnymi, zwrócenie uwagi na potrzeby i oczekiwania uczniów niepełnosprawnych. Biorą udział w różnych projektach, które pomagają w realizacji takich zadań.

Jednym z takich przedsięwzięć jest współpraca ze Szkołą Podstawową 173 oraz z Publicznym Gimnazjum 42 z Łodzi.

Współpraca ze SP 173 trwa już 7 lat. Opracowany został wspólny program. Głównym jego założeniem było uwrażliwienie uczniów na problemy osób upośledzonych umysłowo. Koordynatorem projektu z naszej strony była nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej – Magdalena Walczak, ze strony Szkoły Podstawowej 173 – pedagog szkolny, Anna Dzionek

W ramach tego projektu zorganizowano spotkanie nauczycieli szkół masowych dotyczące szeroko pojętej integracji. Wzięli oni udział w zajęciach uczniów naszej placówki i Szkoły Podstawowej 173. Lekcje odbyły się w naszej placówce i przeprowadziła je Małgorzata Banasiak oraz w szkole 173, które poprowadziła Magdalena Walczak.

Te spotkania odbyły się z inicjatywy ŁCD-NiKP, którego przedstawicielem była pani Hanna Jastrzębska-Gzela. Celem tych zajęć było ukazanie nauczycielom szkół masowych.

Poza tym zorganizowano wiele imprez, konkursów i wycieczek, w których uczestniczyli przedstawiciele dwóch zaprzyjaźnionych

placówek. Były to między innymi zajęcia plastyczne, sportowe, rekreacyjne oraz wycieczki autokarowe. Byliśmy razem w Biskupinie, Licheniu, Krainie Świętego Mikołaja czy Dino-parku. Zorganizowano wspólną Wigilię, gdzie wszyscy obdarowaliśmy się samodzielnie przygotowanymi prezentami.

Podczas Roku Korczakowskiego nasi wychowankowie razem w uczniami szkoły Podstawowej nr 173 brali udział w cyklicznych zajęciach dotyczących wiedzy o Januszu Korczaku, które zostały uwieńczone konkursem.

Zorganizowano również spotkania związane z prawami dziecka, wykonywano plakaty dotyczące praw dzieci. Spotkanie zakończyło się wspólną prezentacją i omówieniem przez uczniów prac plastycznych. Zaprezentowano również umiejętności artystyczne poszczególnych uczniów spotkania. Wszyscy wspaniale się bawili i zapewniali o szybkim ponownym spotkaniu. I tak też się stało. W niedługim czasie uczniowie zaprzyjaźnionych placówek uczestniczyli w zajęciach rekreacyjnych w Figloraju oraz w zajęciach edukacyjnych w parku 3-go Maja i nauce pływania na basenie SP 173.

W lutym 2013 roku chęć współpracy z naszą placówką wyrazili nauczyciele Gimnazjum nr 34, których przedstawicielem była nauczycielka WF i instruktorka sekcji koszykówki pani Agnieszka Kuczmera. Opracowany został plan wspólnych działań, który został włączony w projekt realizowany już ze Szkołą Podstawową 173. Teraz trzy placówki współpracują na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Wspólnie uczestniczyliśmy w zajęciach sportowych, grach terenowych i wycieczce do Nieborowa. Uczniowie Gimnazjum nr 34 pojechali z nami na konkurs „Jesteśmy samodzielni” do Stemplewa jako wolontariusze. Pomagali tam swoim niepełnosprawnym przyjaciółom podczas zajęć i zabaw. Obie placówki pomagały przygotować spotkanie świąteczne w Oratorium Świętego Jana Bosko. Goście obejrzeli Jasełka, śpiewaliśmy wspólnie kolędy, podzieliłiśmy się opłatkiem i złożyliśmy sobie życzenia. Na pożegnanie wszyscy uczestniczyli we wspólnym, słodkim poczęstunku, który był przygotowany przez rodziców i nauczycieli. Młodzież z Gimnazjum pomagała również podczas przygotowania naszego Pikniku Rodzinnego, którego uczestnikami byli przy-

jaciele naszej placówki i ci, którzy wierzą w sens naszej pracy.

Wszyscy bawili się wspaniale. Dowodem na to były słowa podziękowania wyrażone przez przewodniczącą Rady Rodziców na uroczystości zakończenia roku szkolnego.

W czerwcu kolejna placówka (LSO) wyraziła chęć współpracy i działać na rzecz osób niepełnosprawnych. Działania takie pragnie urzeczywistnić poprzez współpracę z naszym ośrodkiem. Decyzję swoją podjęli po zapoznaniu się z organizacją naszego Ośrodka, wychowankami oraz opiniami rodziców dzieci, którzy byli uczniami naszej szkoły.

W trakcie procesu integracji wzrastawzajemne zrozumienie, u dzieci niepełnosprawnych rodzi się poczucie akceptacji i bezpieczeństwa. Dzięki takim przedsięwzięciom przybywać będzie osób rozumiejących sytuację osób upośledzonych umysłowo. Nikt już na ulicy nie będzie się dziwił, wpatrywał, wyśmiewał. Wzrasta szansa, że w razie konieczności znajdzie się ktoś, kto udzieli konkretnej pomocy ludziom niepełnosprawnym.

Jesteśmy wdzięczni wszystkim tym, którzy chcą wspomagać nasze przedsięwzięcia, doceniają naszą pracę a jednocześnie uwrażliwiają się i otwierają na problemy i oczekiwania naszych podopiecznych. Takich osób jest bardzo dużo, trzeba tylko do nich dotrzeć i uświadomić im, że sens działania zależy od współpracy i zaangażowania wielu osób.

Myślę, że kolejne lata będą obfitowały w wiele ciekawych działań wspieranych przez ludzi wyzbytych uprzedzeń, stereotypów i chęci pomocy słabszym. Nam na pewno nie zabraknie pomysłów, entuzjazmu do pracy i osiągnięcia sukcesów.

Magdalena Walczak

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3 w Łodzi

Edukacja regionalna w „Jordanówce”

Wychodząc naprzeciw uczniom zainteresowanym środowiskiem społeczno-przyrodniczym, zainteresowanych Łodzią oraz lubiącym wycieczki, zorganizowałam i prowadziłam od 2006 roku koło edukacji regionalnej. Jednocześnie usystematyzowałam przekazane dotychczas uczniom treści opracowując program koła edukacji regionalnej. Działalność koła miała charakter nowatorski, poszerzała ofertę edukacyjną szkoły.

Od tego czasu rozpoczęła się moja wraz z uczniami przygoda z Łodzią. Przez minione lata edukacja regionalna w SOSW nr 3 realizowana była poprzez spacer, wycieczki po Łodzi, uczniowie zwiedzali muzea oraz brali udział w lekcjach muzealnych, redagowali artykuły tematyczne do szkolnej gazetki „Pogwarek”, prowadzili tablicę edukacji regionalnej, uczestniczyli w warsztatach, robili zdjęcia (wyróżnienie dla Mariusza Zalewskiego w Konkursie fotograficznym „Łódzka woda”), wykonywali prace plastyczne, przygotowywali się i brali udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych. Uczniowie chętnie uczestniczyli w zajęciach, często proponowali kolejne miejsca, które chcieliby zobaczyć.

W maju 2010 r. odbył się I Międzyszkolny Konkurs Edukacji Regionalnej „Magiczne wiersze Juliana Tuwima”. Wzięło w nim udział 6 placówek szkolnictwa specjalnego. Konkurs stał się również okazją do nawiązania szerszej współpracy z Muzeum Historii m. Łodzi. Muzeum objęło konkurs patronatem, a uczniowie mieli okazję zwiedzić sale poświęcone J. Tuwimowi w ramach lekcji muzealnych.

Odbывая się ogólnoszkolne konkursy wiedzy o Łodzi. Tematyka konkursów zmieniła się i były to „Łódź moim miastem”, „Moja Piotrkowska”, „Bajkowa Łódź”, „Łódzcy fabrykanci”. Konkursy poprzedzane były wycieczkami oraz zajęciami związanymi

mi tematycznie. Konkursy stały się okazją do zaprezentowania się uczniów mających często dużą wiedzę o naszym mieście.

Edukacja regionalna to również poczucie więzi ze swoim najbliższym otoczeniem. Uczniowie poznawali swoich nauczycieli i pracowników szkoły, którzy poświęcili czas czytając im wiersze, bajki i baśnie dzieciństwa. Cykliczne spotkania piątkowe stały się okazją do poznania umiejętności aktorskich, wspomnień dzieciństwa między innymi dyrekcji, pracowników administracji i obsługi oraz nauczycieli.

2012 r. ogłoszony Rokiem Janusza Korczaka stał się okazją do opracowania przez mnie inicjatywy edukacyjnej „Dziecięce marzenia” obejmującej całą społeczność SOSW nr 3. Inicjatywa została zgłoszona do VIII Przeglądu Inicjatyw Edukacyjnych ŁCDNiKP i dostała wyróżnienie w ramach przeglądu.

Podczas obchodów Roku Korczaka powstała Młodzieżowa Rada Ośrodka – odpowiednik Samorządu Uczniowskiego. Rada ma swojego nauczyciela-opiekuna, działa w oparciu o swój regulamin, propaguje wśród uczniów idee samorządności, odpowiedzialności.

Rok Korczaka stał się okazją do bliższego poznania się z rodzicami niektórych uczniów, którzy cyklicznie czytali uczniom książkę J. Korczaka „Kajtuś czarodziej”. Jeden z rodziców został wówczas ulubionym lektorem uczniów i przeczytał uczniom całą 200 stronicową książkę podczas cotygodniowych spotkań. Każdy czytany fragment znajdował odzwierciedlenie w dziecięcych rysunkach, które zdobyły tablicę edukacji regionalnej.

Rok 2013 został ogłoszony przez Sejm Rokiem Juliana Tuwima. Pojawiła się wówczas inicjatywa, by połączyć razem treści edukacji regionalnej, logopedii i zajęć bibliotecznych.

Opracowaną inicjatywę zgłoszono do IX Przeglądu Inicjatyw Edukacyjnych ŁCDNiKP.

Przedsięwzięcie „J. Tuwim – człowiek z Łodzi” zdobyło I miejsce w tym przeglądzie. Odbyły się także wycieczki do miejsc związanych z życiem poety, uczniowie brali udział w grze miejskiej „Wagary z Tuwimem”. Podczas cyklu zajęć logopedycznych „Chcę ładnie mówić” nauczycielki logopedii wykorzystując rymy i rytmy łódzkiego poety ćwiczyły z dziećmi poprawną wymowę. W tym też roku szkolnym odbył się pierwszy konkurs umiejętności scenicznych dzieci głęboko upośledzonych. Dzieci interpretowały wiersze Juliana Tuwima. Pozostali uczniowie przygotowywali się przez cały rok szkolny do zaprezentowania wybranych przez siebie wierszy. W SOSW nr 3 jeden dzień poświęcony był w całości J. Tuwimowi. W tym dniu odbyły się zajęcia edukacji regionalnej dotyczące życia poety oraz recytacje, inscenizacje utworów J. Tuwima w wykonaniu zarówno uczniów jak i nauczycieli. Podsumowaniem roku Tuwima był Międzyszkolny Konkurs „Wiersze J. Tuwima oczami dzieci” pod patronatem Muzeum Miasta Łodzi i PTTK Oddział w Łodzi.

W roku szkolnym 2013/2014 uczniowie brali udział w miejskim programie przeciwdziałania narkomanii „Odkrywczy Łodzi”: wzięli udział w wycieczkach po Łodzi z przewodnikiem, zwiedzili Stare Miasto, Muzeum Kanału, Muzeum Fabryki, Muzeum m. Łodzi. Poznali także miejsca rekreacji – byli na kregielni i sali wspinaczkowej.

W tym roku szkolnym w ramach edukacji regionalnej uczniowie poznawali łódzkich fabrykantów. Odbyły się wycieczki po Łodzi oraz do Muzeum Włókiennictwa, gdzie poznali proces produkcji tkanin. Swoje wiedzę uczniowie mogli zaprezentować podczas kolejnego szkolnego konkursu wiedzy o Łodzi pod hasłem „Łódzcy fabrykanci”.

Po 8 latach prowadzenia edukacji regionalnej w SOSW Nr 3 uczniowie nie tylko znają swoje miasto i jego historię, wiedzą jak tutaj ciekawie spędzać czas, często sami są przewodnikami do ulubionych miejsc, potrafią zaprezentować swoją wiedzę o Łodzi i często pytają, gdzie będzie kolejna wycieczka. Edukacja regionalna stała się naszą pasją i źródłem dużej satysfakcji.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3 w Łodzi

Przygoda z żaglami

Spotkanie z żeglarstwem uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 3 w Łodzi zaczęło się od poznania niezwykle człowieka kapitana Jerzego Markowskiego „Bolka”. Uczniowie wraz ze mną – wychowawcą internatu zostali zaproszeni do udziału w warsztatach marynistycznych odbywających się w Pałacu Młodzieży w Łodzi w ramach działalności klubu żeglarskiego „Opty”.

Niepokoiliam się trochę, jak to będzie, czy dzieci i młodzież upośledzona umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym poradzi sobie na takich warsztatach, czy będzie nimi zainteresowana. Potraktowałam to jako zdobycie nowych doświadczeń zarówno przez wychowanków, jak i przeze mnie, animatora ich życia. Chciałam poszerzyć kontakty społeczne uczniów, dążyłam do ich wszechstronnego rozwoju. Zdawałam sobie bowiem sprawę, jak wygląda sytuacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w naszym otoczeniu. Często spotykam się ze stereotypami, jakoby brak im było aktywności, ciekawości świata, chęci do podejmowania działań i rozwijania zainteresowań. Niejednokrotnie są wyłączeni z wielu obszarów życiowych, cierpią z powodu braku możliwości samorealizacji oraz uznania i akceptacji, nawet ze strony najbliższych. Błędne postrzeganie osób z niepełnosprawnością intelektualną przez otoczenie skazuje je często na izolację i bierność, co negatywnie przekłada się na ich poczucie wartości i wiarę we własne siły. Toteż chciałam odpowiedzieć na ich potrzeby dążyć do podniesienia poczucia ich wartości, zmniejszyć dystans pomiędzy nimi a otoczeniem, pozwolić spełnić się im w roli członków społeczeństwa, aktywnych żeglarzy-turystów, uwierzyć we własne siły i możliwości.

Uczestnictwo uczniów naszego ośrodka w warsztatach marynistycznych odbywających się w Pałacu Młodzieży w Łodzi prowadzonych przez kapitana Markowskiego okazało się przysłowiowym „strzałem w dziesiątkę”. Zaskoczyło przede wszystkim nas nauczycieli. Okazało się, że nasi podopieczni podjęli bez kłopotu wyzwanie, jakie postawił przed nimi kapitan Markowski. Człowiek z wielką pasją do żeglarstwa, a przede wszystkim z wielkim sercem do naszych uczniów. Cierpliwie, krok po kroku, wprowadzał ich w tajniki wiedzy marynistycznej. Były filmy, prelekcje pokazy, ćwiczenia, opowieści, a uczniowie naszej pla-

cówki zdobywali wiedzę o żeglarstwie. Korzystaliśmy z tego też my, nauczyciele uczestniczący w tych warsztatach, które potem były organizowane na terenie naszego ośrodka raz w tygodniu. Na tych zajęciach niepełnosprawni intelektualnie uczniowie ośrodka poznawali podstawy żeglarstwa, budowę jachtu, uczyli się wiązać i nazywać węzły żeglarskie, poznawali słownictwo związane z pracą marynarza.

Przyszedł czas, aby zdobyte umiejętności zaprezentowali innym osobom. Mieli do tego okazję podczas corocznych Konkursów Marynistycznych odbywających się w Pałacu Młodzieży w Łodzi. Zdobywali tam co rok nagrody indywidualne i drużynowe od 2010 roku. Z moją pomocą przygotowali przedstawienie „Ahoj żeglarze”, które zaprezentowali podczas święta naszego ośrodka, na zakończenie roku szkolnego, w DPS-ie w Zgierzu, na konkursie w Aleksandrowie Łódzkim.

Jednak najistotniejsze było to, że zastosowali wiedzę teoretyczną w praktyce uczestnicząc w jednodniowych rejsach po Zalewie Sulejowskim na jachcie „Moskito”. Zmierzyli się wtedy ze swoimi obawami związanymi z wejściem na jacht, skonfrontowali swoją wiedzę podczas rejsu aktywnie biorąc udział w prawie wszystkich manewrach na wodzie. Poznane słownictwo żeglarskie zaczęli stosować w praktyce. Obserwując radość i przyjemność jaką dawał im ten sport, aktywność, jaką wykazywali – obawy co do ich samodzielności i bezpieczeństwa zanikały. Pojawił się wtedy pomysł, aby młodzi niepełnosprawni intelektualnie żeglarze spróbowali swoich sił na obozie żeglarskim. Miało to służyć przede wszystkim podniesieniu umiejętności sportowych w zakresie żeglarstwa i pływania, integracji społecznej dzieci i młodzieży sprawnej i niepełnosprawnej poprzez współzawodnictwo sportowe, współpracę i za-

bawę, upowszechnianiu sportu i rekreacji wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, przełamywaniu barier - socjalizacji osób niepełnosprawnych intelektualnie, budowaniu poczucia własnej wartości, kształtowaniu pozytywnych postaw, nauki funkcjonowania w grupie i pełnienia w niej określonych ról, a wreszcie wspaniałej zabawie i wypoczynkowi.

Udawalo się to zrealizować dzięki pomocy Stowarzyszeń: „Venea Artist”, „Rodziców i Opiekunów Chorych z Zespołem Downa” „Sucurs” i mojemu zaangażowaniu w sprawę. Każde z tych Stowarzyszeń pomogło przy pozyskiwaniu funduszy na wyjazdy uczniów naszego ośrodka na obozy żeglarskie, natomiast ja zajmowałam się niezbędną dokumentacją, koordynowałam wyjazdy, pomagałam przy zbieraniu funduszy na ich dofinansowanie i pełniłam rolę kierownika tych przedsięwzięć. Nasi uczniowie byli na obozie żeglarskim w Zarzęcinie (2010 rok), Białym Borze (2011, 2012 rok), Czaplunku (2013 i 2014 rok).

Było to doskonałą formą nauki samodzielności w wielu aspektach życia, dało możliwość do podejmowania nowych wyzwań i rozwijania umiejętności żeglarskich poprzez stopniowe zwiększanie stawianych wymagań. Opiekunowie mieli tylko czuwać nad bezpieczeństwem uczestników obozu, nauczyć nowych umiejętności i pomóc w każdej nietypowej lub nowej sytuacji. Trudności i zakres czynności były dostosowane do możliwości naszych podopiecznych. Uczestnictwo w obozie żeglarskim dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym skutkowało zwiększeniem ich samodzielności, a co za tym idzie zmniejszeniem wykluczenia społecznego tej grupy.

Warto było zaryzykować żeglarską przygodę z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną, aby zobaczyć ich radość życia, chęć do nowych wyzwań, szczęście na twarzy, gdy pokonywali trudności i zdobywali nagrody za swoją ciężką, systematyczną i długą pracę. Trzeba czasami wziąć w udział w przedsięwzięciu, które wydaje się trudne z naszego punktu widzenia, ale które może okazać się wielkim sukcesem i przyjemnością dla naszych podopiecznych, a w rezultacie i dla nas. Przygoda z żaglami dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie jest tego dobrym przykładem

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych NR 19 w Łodzi

WESOŁO I NAUKOWO – JUŻ PO RAZ CZWARTY

Piknik Techniczny to z założenia plenerowa impreza upowszechniająca nauki ścisłe i techniczne. Wystawcy dzielą się wiedzą i entuzjazmem z uczestnikami wydarzenia, prezentując na stoiskach efekty swoich prac. Gdy skomplikowane prawa natury tłumaczone są w prosty sposób – każdemu chce się przystanąć i posłuchać.

Impreza w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19 w Łodzi była świetną okazją do tego, by pokazać, że ogólnie pojęta technika może być ciekawa.

Całą imprezę uświetnił himalaista pan Piotr Pustelnik, który znany ze swych wykładów opowiadał barwnie o górach i życiu.

Na Pikniku każdy znalazł coś dla siebie. Ci, których rozpira energia biegli w eko – biegu alejkami parkowymi lub szli kibicować walkom bokserskim na sali gimnastycznej. Ci, którzy wolą roboty ręczne (nie tylko szedelkowanie) oglądali pokaz twórczości rękodzieła artystycznego uczniów szkoły. Bardziej nastawieni na ekologiczny tryb życia brali udział (lub tylko obserwowali) eko-festiwal. A maniacy informatyczno-elektroniczni okupowali stanowisko firmy Legrand z osprzętem do instalacji. Kto kocha zwierzęta, mógł do woli oglądać króliki miniaturki, gekona i węża. Stowarzyszenie Pomocy Królikom oraz Fundacja Przygarnij Królika propagowały wiedzę na temat opieki i adopcji bezdomnych zwierząt. Wszyscy ciekawi historycznej i nowoczesnej broni strzeleckiej, umundurowania i wyposażenia militarnego kierowali się do stoiska grupy Harcerska Grupa Rekonstrukcji Historycznych „ODWET”. Tam można było obejrzeć działający saperski wykrywacz metalu, broń Armii Krajowej czy rewolwer z czasów Wojny Secesyjnej.

Fotoradar straży miejskiej mierzył prędkość rozwijaną na rowerach, które przy oka-

zji można było profesjonalnie oznakować – utrudniając tym samym handel kradzionymi pojazdami.

Tłumy przyciągnęły pokazy tresury psów przeprowadzone przez Straż Miejską. Właściciele czworonogów wrócili do domu z głowami pełnymi pomysłów, jak ze swojego pupila uczynić super – psa. Pokazy, które zadziwiły niejednego, dali technicy analitycy: burza w szklance wody i wybuch wulkanu.

Drony szybujące nad dziedzińcem fotografowały imprezę z wysokości, łączności amatorskiej uczył Klub Krótkofalowców – pokazywał czym jest krótkofalarstwo i na czym ono polega. Pracownicy Politechniki Łódzkiej wystawiali swoje roboty i odzież ochronną – hełmy i kamizelki kuloodporne, które można było przymierzyć i zrobić sobie zdjęcie.

W trakcie imprezy, gdy wiatr rozgonił chmury, obserwowano Słońce przez specjalne teleskopy. Przedstawiciele Obserwatorium Astronomicznego w Bukowcu opowiadali wszystkim zainteresowanym o prowadzonych pracach naukowych z zakresu zjawisk w rozwoju gwiazd.

Uczestnicy Pikniku mogli testować swoją ręką i okiem sprzęt Canon dla profesjonalnych fotografów, wystawiony przez *fotoparaciki.pl*, sklep fotograficzny z Pabianic. Można było przemieszczać się z nim po całym dziedzińcu, oczywiście pod opieką obsługi. Młodzi kursanci Pracowni Młodych Wynalazców Pałacu Młodzieży w Łodzi przedstawiali swoje wynalazki.

Dużą część dziedzińca zajęła wystawa sprzętu ratowniczego grupy WOPR. Przedwakacyjne porady ratowników na pewno wziął sobie do serca niejednen uczeń.

Jeżeli ktoś chciał sprawdzić swoją wiedzę, mógł wziąć udział w Quizie Wiedzy Technicznej – co ciekawe, najwyższą notę uzyskał uczeń gimnazjum.

Gdyby ktoś z piknikowiczów chciał w wakacje rozwinąć swoją wiedzę na temat przedmiotów ścisłych i technicznych, to w ciekawą pozycję mógłby wyposażać go stanowisko Wydawnictwa Helion. A na pamiątkę z imprezy można było wykonać sitodruk z logo Pikniku na dowolnym materiale – firma Transferdruk robiła to na koszulkach i torbach.

Celem Pikniku Technicznego jest nauka poprzez zabawę, czyli coś co bawi i uczy, wzbudza zainteresowanie, prowokuje do myślenia i pozostaje w pamięci. Patronem medialnym wydarzenia był Plaster Łódzki, a patronat honorowy objęła prezydent Łodzi, pani Hanna Zdanowska i Wojewoda Łódzki, pani Jolanta Chełmińska.

Na koniec Pikniku uczestnicy zostali poczęstowani smaczną kiełbaską z grilla, co wydatnie poprawiło stan zmęczonych oglądaniem i rozmowami organizmów.

Teresa Łęcka

EXPANDVET -

Zapewnienie jakości w kształceniu i doskonaleniu zawodowym

Wydział Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego realizuje projekt „EXPANDVET - Zapewnienie jakości w kształceniu i doskonaleniu zawodowym (VET)”. Projekt, będący częścią programu Leonardo da Vinci, jest realizowany w ramach międzynarodowego konsorcjum, w skład którego oprócz Wydziału Zarządzania UŁ wchodzi również:

- Izba Handlu, Przemysłu i Rzemiosła w Kownie (Litwa, koordynator projektu)
- IDEC SA (Grecja)
- Norton Radstock College (Wlk Brytania)
- Zawodowe centrum szkoleniowe dla specjalistów z branży usługowej w Kownie (Litwa)
- BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH (Austria)

CZYM JEST PROJEKT EXPANDVET?

Głównym celem projektu EXPANDVET jest doskonalenie systemów zapewnienia jakości w instytucjach kształcenia i szkolenia zawodowego (VET). Projekt upowszechnia dobre praktyki w czterech krajach UE (Litwa, Austria, Polska i Wielkiej Brytanii). Planowany termin zakończenia Projektu to wrzesień 2014 roku.

Projekt EXPANDVET ma za zadanie promować wykorzystanie ram odniesienia w europejskim środowisku VET. Jest on dopasowany do organizacji zajmujących się kształceniem i doskonaleniem zawodowym.

Upowszechniane w ramach projektu innowacje to:

- Elektroniczny kwestionariusz samooceny, który stwarza dostawcom usług VET okazję do porównania dojrzałości swojego systemu zarządzania z podobnymi instytucjami w kraju oraz Europie, a także pomaga w identyfikacji mocnych stron i obszarów wymagających poprawy, wskazując tym samym kierunki doskonalenia.
- Internetowa sieć wymiany dobrych praktyk, tworząca wspólnotę praktyk (WP) w dziedzinie zapewnienia jakości w VET.
- Portal tematyczny jako źródło informacji dla praktyków, badaczy i decydentów w dziedzinie VET.

Opis projektu oraz jego rezultatów jest dostępny na stronach www.bequal.info oraz <http://www.idec.gr/expandvet>

GŁÓWNE ZADANIA PROJEKTU

- Głównymi zadaniami projektu są:
- Analiza istniejących podejść do zapewnienia jakości w państwach uczestniczących w projekcie.
 - Przeniesienie, adaptacja i pilotaż kwestionariusza samooceny organizacji VET na Litwie, w Austrii, Polsce i Wielkiej Brytanii.
 - Opracowanie portalu tematycznego w litewskiej i polskiej wersji językowej.
 - Wzbogacanie portalu tematycznego o dodatkowe treści takie jak dokumenty, odnośniki, artykuły i filmy.
 - Upowszechnianie i promowanie kwestionariusza samooceny, który jest dopasowany do organizacji zajmujących się kształceniem i doskonaleniem zawodowym (organizacji VET) na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim.
 - Współpraca w zakresie rozwijania dobrych praktyk na rzecz zapewnienia jakości.

KORZYŚCI Z REZULTATÓW PROJEKTU

Rejestrując się na stronie www.bequal.info mają Państwo możliwość skorzystania z narzędzia samooceny (dopasowanego do organizacji zajmujących się kształceniem i doskonaleniem zawodowym). **Jest to innowacyjne podejście do oceny własnego systemu zarządzania i praktyk w zakresie zapewnienia jakości.** Elektroniczny kwestionariusz umożliwia:

- Samoocenę wszystkich elementów systemu zarządzania, w tym planowania, wdrożenia, oceny i przeglądu.
- Identyfikację obszarów wymagających dalszego doskonalenia.

Portal projektu pozwala również na porównanie własnego systemu zarządzania oraz praktyk zapewnienia jakości z innymi instytucjami zajmującymi się kształceniem i doskonaleniem zawodowym w kraju oraz w 12 innych krajach europejskich. Dzięki temu mogą Państwo dołączyć do społeczności instytucji VET, które już oceniły swoje systemy i procesy zapewnienia jakości.

Kolejną korzyścią z rejestracji na stronie www.bequal.info jest możliwość zapoznania

się z dobrymi praktykami zidentyfikowanymi w polskich i europejskich instytucjach VET. Dzięki dobrym praktykom macie Państwo możliwość doskonalenia swojej organizacji na podstawie sprawdzonych podejść. Możliwe jest również zgłoszenie dobrych praktyk zidentyfikowanych w swojej organizacji

JAK DOŁĄCZYĆ DO PROJEKTU?

Jeżeli chcieliby Państwo skorzystać z materiałów opracowanych dla organizacji zajmujących się kształceniem i doskonaleniem zawodowym w ramach projektu, zapraszamy do odwiedzenia strony www.bequal.info oraz wykonania kolejnych kroków:

- Rejestracja na portalu
- Wypełnienie kwestionariusza samooceny, aby odkryć swoje mocne strony i obszary wymagające doskonalenia w porównaniu z innymi instytucjami europejskimi.
- Zgłoszenie przykładu dobrej praktyki z własnego systemu zarządzania jakością.
- Polecenie www.bequal.info swoim współpracownikom i innym instytucjom.

Rejestracja na portalu www.bequal.info uprawnia do:

- Darmowej reklamy przez 18 miesięcy na stronie www.bequal.info
- Otrzymania „Świadectwa uczestnictwa” w projekcie wydanego przez Koordynatora Projektu, które jest wyrazem akceptacji europejskich ram odniesienia na rzecz zapewnienia jakości.
- Upowszechniania i promowania dokumentów, wydarzeń i publikacji związanych z jakością w VET.

Izabella Szudrowicz

EXPANDVET

Nowoczesne technologie w badaniu skuteczności kształcenia

Edukacja jest procesem obejmującym nauczanie, uczenie się i sprawdzanie poziomu zdobytej wiedzy i umiejętności. Użycie odpowiedniej technologii w tym procesie może mieć znaczny wpływ zarówno na metody stosowane przez nauczyciela, jak i wyniki ucznia, dzięki systematycznie zwiększanej efektywności i dywersyfikacji metod nauczania.

Użycie rozwiązań jakie daje system pilotów do odpowiedzi Turning Technologies, podnosi efektywność nauczania poprzez błyskawiczne sprawdzenie zdobytej przez uczniów wiedzy, uzyskania przez nich szybkich postępów w nauce oraz zauważalnie większej aktywności klasy.

Piloty do odpowiedzi umożliwiają w bardzo prosty i szybki sposób sprawdzenie wiedzy całej klasy. Nauczyciel zadaje pytanie, a uczeń udziela odpowiedzi poprzez naciśnięcie przycisku na pilocie ResponseCard. Następnie rezultat całej klasy zostaje wyświetlony na wykresie. Ponadto każdy pilot Response Card ma własny unikalny identyfikator, który jest przypisany do danego ucznia. Funkcja ta pozwala nauczycielowi na zapisanie i porównywanie wszystkich odpowiedzi oraz stworzenie różnego rodzaju raportów związanych z osiągnięciami uczniów.

Cyfrowe zbieranie danych możliwe dzięki zastosowaniu pilotów do odpowiedzi dostarcza efektywnego mechanizmu do śledzenia efektywności programu nauczania i wyników do ewaluacji.

Aktywny udział w procesie poznawczym uzupełniony błyskawicznymi wynikami wspomaga zapamiętywanie poprawnych i poprawianie błędnych odpowiedzi. Pomagają w tym takie metody jak:

- Pytania na rozgrzewkę – łatwe pytania wprowadzające w temat
- Pytania przed i po omówieniu tematu – umożliwiają sprawdzenie poziomu wiedzy uczniów danej klasy na temat, który właśnie będzie omawiany. Pozwala to na dostosowanie omawianego materiału do potrzeb danej klasy, a następnie sprawdzenie czy temat został zrozumiany
- Pytania bez jednoznacznej odpowiedzi – zadanie pytania, na które nie ma jednej prawidłowej odpowiedzi pozwala sprawdzić jakie znaczenia są dla uczniów bardziej powszechne

AGRAF

SYSTEMY INTERAKTYWNE

www.interwrite.pl

- Pytania pobudzające do dyskusji – zadając kontrowersyjne czy podchwytliwe pytania można zaangażować uczniów do dyskusji

- Punktowanie aktywności na lekcji - można zadawać pytania i nie wymagać odpowiedzi od wszystkich, a później punktować lub sprawdzać jaka jest aktywność uczniów na lekcjach.

Dzięki elektronicznej technologii odpowiedzi można w prosty sposób uzyskiwać informacje na temat uczniów i ich osiągnięć zarówno w danym momencie jak i w dłuższym

okresie czasu. Sprawia to, że wykorzystanie pilotów do odpowiedzi Turning Technologies w połączeniu z intuicyjnym oprogramowaniem Flow (oprogramowanie, które pozwala na wykorzystanie dowolnych materiałów i gotowych pytań oraz zadawanie pytań na „gorąco” w trakcie lekcji) daje nauczycielowi niesamowicie skuteczne narzędzie i pozwala osiągnąć znacznie lepsze wyniki nauczania.

Barbara Stasiak
www.interwrite.pl

FAKTY!

Na podstawie badań w USA

35%

Polepszenie wyników testów

40%

Zwiększenie zapamiętywania

70%

Zwiększone uczestnictwo

87%

Zwiększone zaangażowanie

63%

Zwiększona motywacja

iMindMap Chameleon

- innowacyjny edytor map myśli

Celem artykułu jest prezentacja funkcjonalności aplikacji iMindMap Chameleon 7, dedykowanej do projektowania statycznych i animowanych map myśli, rekomendowanej przez organizację T. Buzana. Kolejnym celem jest uzasadnienie tezy, że proces projektowania mapy myśli jest przykładem realizacji założeń konstruktivistycznego paradygmatu wiedzy, aktywnej strukturalizacji zasobów wiedzy przez uczącego się.

Przed przeczytaniem artykułu, warto zapoznać się z mapą myśli na sąsiedniej stronie oraz jej animowaną wersją udostępnioną na dysku sieciowym OneDrive pod linkiem:

<https://onedrive.live.com/redis?resid=A77F2EF6B62CC6411354&authkey=!ACMUKIu3TjrUZ8&ithint=folder%2c>

Proces konstruowania statycznej mapy myśli obejmuje 5 etapów:

1. Wybór tematu głównego (graficznej oprawy kategorii centralnej) lub import własnego zasobu graficznego (bitmapy, wektora) skonwertowanego do standardowego formatu.

2. Sformatowanie nazwy kategorii centralnej po wyświetleniu tematu głównego na stole montażowym - przestrzeni roboczej otwartego dokumentu.

3. Dołączenie do kategorii centralnej samej gałęzi/gałęzi zakończonej kształtem (wybór odpowiednich kontrolki panelu sterującego). Słowa-klucze mogą być zlokalizowane wzdłuż gałęzi pierwszego rzędu lub w kształcie - kontenerze.

4. Dołączanie do gałęzi nadrzędnych odgałęzień (kontrolki panelu sterującego).

5. Podpięcie do wybranych gałęzi zasobów - tymi zasobami mogą być, np.

- zasoby graficzne pobrane z biblioteki obrazów lub zaimportowane do niej;

- ikony pobrane z galerii ikon, np. znak wykrzyknika dla oznaczenia szczególnej rangi zagadnienia, diagram kołowy z wycinkiem ilustrującym stopień realizacji działania, numery definiujące pozycję elementu w zbiorze informacji;

- notatki tekstowe, wzbogacone o tabelę, wykres, diagram, ilustrację, hiperłącze;

- linki prowadzące do adresu URL, e-mail lub pliku zewnętrznego;

- plik audio w formacie mp3 lub wav;

- wycinek mapy (snippet) - zagnieżdżenie mapy podrzędnej w macierzystej;

- informacje projektowe, np. czas realizacji, data rozpoczęcia i zakończenia, % wykonania projektu, priorytet definiowany na skali 0-10, nazwy zadań, zależności występujące między nimi, zasoby zewnętrzne i wewnętrzne, koszty.

W kolejnej odsłonie artykułu zaprezentuję wybrane funkcjonalności, jakimi dysponuje uczący się podczas projektowania mapy.

- Możliwość wyboru predefiniowanego stylu spośród palety 24 stylów lub utworzenia własnego celem powtórnego zastosowania go na potrzeby kolejnych projektów. Styl jest definiowany przez cztery parametry: paleta próbek kolorystycznych umożliwiających dopasowanie kolorów gałęzi do specyfiki prezentowanego zagadnienia, identyfikacji wizualnej organizacji i preferencji estetycznych projektanta/adresata mapy; krój fontu; wykrzywienie gałęzi i ich rozstaw. W kontekście funkcjonalności graficznych, uczący się może skorzystać z opcji: konwersji gałęzi liniowej lub organicznej na artystyczną (przyjmującą postać, np. ręki, ołówka), odręcznie rysowania gałęzi i modelowania

jej kształtu poprzez modyfikację położenia węzłów, konwersji mapy 2D na 3D oraz swobodnego przelączania się między tymi trybami. Dysponuje również możliwością skorzystania z funkcjonalności „porządkuj” i „smart layout” - narzędzi automatycznej korekcji rozmieszczenia gałęzi i dystyngowania odstępów między nimi, optymalizujących przejrzystość kompozycji. Możliwość modelowania stylu mapy inspiruje uczącego się do odkrywania własnych preferencji estetycznych, uwarściwia go na detale i stymuluje kompetencje artystyczne, np. umiejętność projektowania czytelnej i spójnej wizualnie kompozycji, kreatywnego eksperymentowania z formą, redefinicji koncepcji dzieła.

- Możliwość opublikowania mapy na iMindMap Cloud, Facebook, Twitter - uczący się może upowszechnić własne produkty aktywności intelektualnej (koncepcje, plany, techniki rozwiązania problemu, itp.) i promować własne portfolio.

- Możliwość utworzenia schematu blokowego i prezentacji zagadnienia jako algorytmu - aplikacja ta stymuluje zarówno myślenie heurystyczne, jak i algorytmiczne.

- Do aplikacji dołączono 36 szablonów, podzielonych na 3 bloki tematyczne: edukacja (np. tygodniowy harmonogram zajęć, plan rozwiązania problemu, drzewko decyzyjne, streszczenie), biznes (np. PEST, SWOT, scenariusz rozmowy biznesowej, strategia sprzedaży, koncepcja zarządzania projektem) i rozwój osobisty (np. CV, plan kariery, budżet domowy, plan dietetyczny). Poprzez analizę zawartości szablonów, uczący się zapoznaje się z kategoriami analitycznymi najczęściej stosowanymi w strukturalizacji danego działania (np. blokami tematycznymi CV, czynnikami modelującymi kierunek i dynamikę ścieżki edukacyjno-zawodowej, kategoriami składającymi się na strukturę wydatków gospodarstwa domowego) oraz siecią zależności występujących między nimi (np. zależność między aktywnością fizyczną a dziennym zapotrzebowaniem na kalorie w planie dietetycznym). Uczący się dysponuje możliwością zapisania własnej mapy jako szablonu strukturalizującego przebieg danego działania.

- Do aplikacji dołączono 3 kreatory (kreator celów, kreator organizacji dnia, coaching) umożliwiające projektowanie mapy myśli na bazie deklarowanych przez uczącego się informacji. Dzięki szablonom i kreatorom, uczący się odkrywa kategorie pojęciowe stosowane w strukturalizacji danego działania, z tym, że ta pierwsza metoda odwołuje się do edycji zastanego produktu finalnego, a druga - oferuje możliwość uczestnictwa na każdym etapie procesu projektowania mapy.

Przykładowe zastosowania mapy myśli w obszarze edukacji:

- prezentacja ogólnego/szczegółowego planu lekcji (wzbudzenie uwagi uczących się);

- formułowanie celów lekcji z zastosowaniem procedury analitycznej SMART;

- zawarcie kontraktu edukacyjnego między nauczycielem/wychowawcą a uczącymi się;

- zapisywanie i kategoryzacja skojarzeń generowanych podczas „burzy mózgów”;

- formułowanie i uzasadnianie tezy (argumentacja wspierająca i kontrargumentacja);

- analiza zależności występujących między różnymi aspektami problemu;

- prezentacja alternatywnych sposobów rozwiązania danego problemu;

- przygotowanie planu prezentacji danego za-

gadnienia/planu wystąpienia;

- zebranie danych niezbędnych do podjęcia decyzji, dokonania wyboru;

- wypracowanie koncepcji pracy grupowej;

- wizualizacja informacji pozyskanych za pomocą procedury, np. SWOT, PEST;

- podsumowanie treści dydaktycznych omawianych na zajęciach;

- omówienie szczegółowych założeń/wytucznych pracy domowej/projektu.

Kolejną interesującą funkcjonalnością jest możliwość zaprojektowania animowanej wersji mapy myśli. Atrakcyjna formuła wizualna i dynamiczna transmisja informacji (odbijanie lub wysuwanie kolejnych gałęzi z pojęciami) mogą inspirować nauczycieli do stosowania mapy jako narzędzia sterowania/zarządzania uwagą uczących się i wspólnego projektowania wiedzy - w tej perspektywie nauczyciel występuje w roli „architekta wiedzy”, a nie jej „przekaznika”.

Animacja mapy myśli w iMindMap Chameleon wymaga określenia podanych parametrów:

- okres ekspozycji slajdu - parametr ten może być ujednolicony dla wszystkich slajdów lub dostosowany do objętości informacyjnej poszczególnych slajdów;

- tempo animacji - pojawiania się kolejnych gałęzi i podpiętych do nich zasobów;

- tryb prezentacji mapy - mapa 2D vs. 3D;

- opcja manualnego lub automatycznego otwierania się linków podpiętych do gałęzi;

- opcja włączenia/wyłączenia odtwarzania plików audio (np. podkładu lektorskiego);

- tryb animacji gałęzi - przejście typu odbijanie vs. powiększanie i przesuwanie;

- ustalenie porcji informacji eksponowanych na danym slajdzie poprzez wykadrowanie fragmentu mapy - w ten sposób uczący się samodzielnie strukturalizuje zasoby wiedzy, np. rozstrzyga, czy na bieżącym slajdzie powinny być prezentowane wyłącznie nowe informacje, czy też informacje z poprzedniego slajdu;

- kolejność wyświetlania zasobów - uczący się jest decydem określaającym przebieg procesu prezentacji zasobów wiedzy, rozstrzyga, np. 1) czy najpierw powinny być prezentowane wszystkie moduły tematyczne - gałęzie główne, czy jedna gałąź główna i wychodzące z niej gałęzie podrzędne; 2) czy zasoby podpięte do gałęzi powinny być eksponowane równolegle z nią, czy dopiero po jej pojawieniu się; 3) czy kierunek wysuwania się kolejnych gałęzi powinien być odśrodkowy (od gałęzi centralnych do peryferyjnych) czy niekonwencjonalny - dośrodkowy;

- opcja ustawienia domyślnego widoku mapy (wartość na skali 50 - 200%);

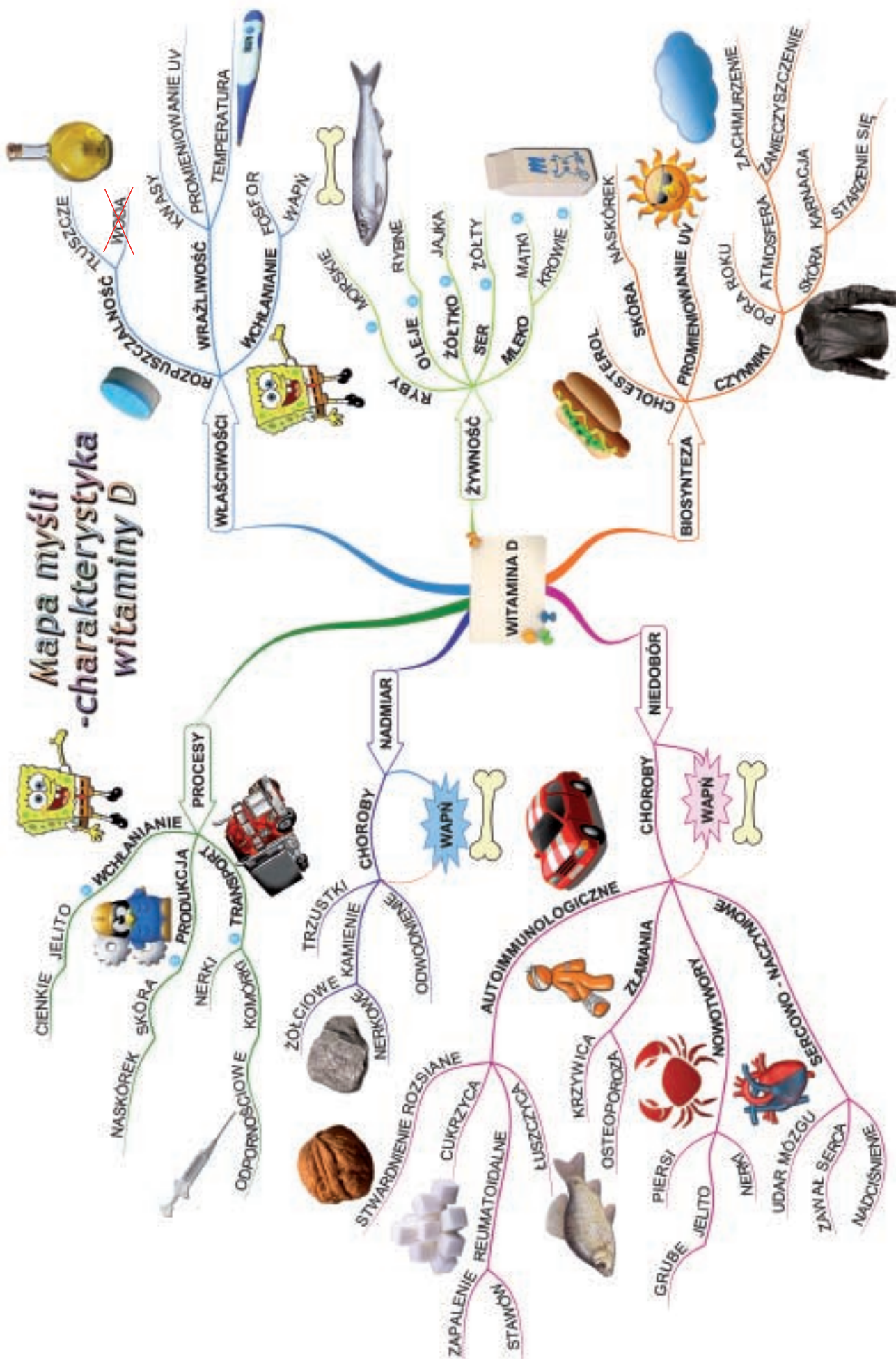
- możliwość wyeksportowania pliku z mapą myśli (pliku imx) do prezentacji ppt, PDF, klipu wideo (mov, avi), zasobu opublikowanego na YouTube.

- dołączenie logotypu i określenie jego położenia na mapie,

- prezentacja mapy 2D lub 3D na predefiniowanym tle (zestaw 12 teli).

Sekwencja animacji gałęzi jest dokładnym odwzorowaniem kolejności czynności podejmowanych przez projektanta statycznej mapy, dodawanych gałęzi i podpinanych zasobów, stąd proces animacyjny jest intuicyjny i relatywnie szybki. Ponadto sekwencja ta może być modyfikowana przez uczącego się po przejściu do trybu prezentacji.

*Tekst i grafika
Marcin Lipiec*

DLACZEGO MONITORUJEMY RYNEK PRACY?

Monitorowanie rynku pracy ma szczególne znaczenie dla edukacji, ponieważ umożliwia lepszą alokację zasobów ludzkich, pozwalając z właściwym wyprzedzeniem planować zmiany w strukturze kształcenia. To właśnie w regionach, a w zasadzie w powiatach dokonują się rzeczywiste procesy dostosowawcze podaży i popytu na pracę, dlatego też należy śledzić zachodzące w nich zmiany.

Powstają nowe zawody (pojawiają się nowe kwalifikacje), które jak najszybciej powinny być wdrożone do systemu edukacji zawodowej, aby system ten sprostał współczesnym wyzwaniom rynku pracy. Stąd planowanie sieci szkół ponadgimnazjalnych (za zmiany odpowiada samorząd) powinno być przeprowadzane w aspekcie potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy i poprzedzone badaniami rynku.

Badania doskonale pokazują gdzie występują bariery w dopasowaniu edukacji do rynku pracy i w dłuższej perspektywie mogą mieć znaczenie z punktu widzenia dostosowania kierunków kształcenia i szkoleń do potrzeb lokalnych pracodawców i rynku pracy. Jednocześnie mogą przyczynić się do lepszego dopasowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy i lepszego przygotowania osób znajdujących się na rynku (w tym absolwentów szkół) do kształcenia przez całe życie. Mogą zatem przyczynić się do zmniejszenia niedopasowań struktury kwalifikacyjno-zawodowej podaży do popytu na pracę. A więc mogą wpływać na zmniejszenie nierównowagi na regionalnym rynku pracy. Co ma istotne znaczenie dla integracji na styku wzajemnie ze sobą powiązanych dziedzin życia, tj. edukacji oraz gospodarki i rynku pracy.

Poniżej wyodrębniono najistotniejsze (w opinii autorki niniejszego artykułu) powody, dla których należy monitorować różne segmenty rynku pracy aby odpowiedzieć na wyzwania stojące przed edukacją zawodową. Zwrócono także uwagę na głównych odbiorców efektów monitorowania i prognozowania rynku pracy, jak również wskazano podstawowe kierunki wykorzystania efektów monitorowania rynku w projektowaniu zmian w obszarze edukacji.

GLÓWNE POWODY MONITOROWANIA RYNKU PRACY DLA EDUKACJI:

- Dynamika zmian zachodzących w gospodarce i na rynku pracy
- Potrzeby rynku pracy i oczekiwania pracodawców w zakresie kompetencji pracowników (w szczególności potrzeba identyfikacji kwalifikacji istotnych dla rynku pracy; kwalifikacji nowych – których jeszcze nie znamy;

potrzeba prognozowania zatrudnienia – określania przyszłych kadr dla gospodarki)

- Zmiany w edukacji wywołane zmianami w otoczeniu (potrzeba elastycznego reagowania na zmiany, w celu racjonalnego podejmowania decyzji vs. statyczny wymiar szkolnych systemów edukacji)

- Potrzeba określania kierunków kształcenia (także kreowania nowych) i szkoleń – dostosowanie ich do potrzeb dynamicznie zmieniającej się gospodarki

- Integracja wzajemnie powiązanych dziedzin życia: edukacji i rynku pracy w zakresie dostosowania podaży pracy do popytu na pracę

- Budowanie sprzężeń zwrotnych w układzie: EDUKACJA ↔ RYNEK PRACY

- Konkurencja na rynku pracy branż/sektorów (w odniesieniu do przedsiębiorców oraz pracowników) i konkurencja na rynku edukacyjnym

- Wyzwania współczesnego świata – dynamicznie zachodzące i wdrażane zmiany technologiczne oraz pojawiające się w wielu dziedzinach innowacje

- Potrzeba uczenia się przez całe życie (potrzeba wielokrotnej zmiany kwalifikacji, tak aby odnaleźć się na rynku pracy).

Z punktu widzenia potrzeb rynku pracy wciąż zbyt mało efektywne będzie zatem kształcenie zawodowe bez wzajemnych związków zachodzących między sferą kształcenia a sferą zatrudnienia. To właśnie monitorowanie rynku pracy potwierdza, że system kształcenia zawodowego powinien być powiązany z rynkiem pracy i gospodarką, w której obserwujemy znaczną ewolucję zawodów i kwalifikacji (dotyczy to szczególnie dziedzin wysoce zaawansowanych). Oznacza to, iż kompleksowe i systematyczne prowadzenie monitoringu rynku pracy powinno się traktować jako podstawowe źródło informacji dla projektowania zmian w obszarze edukacji zawodowej (szkolnej i ustawicznej) i dla poprawy efektywności kształcenia.

GLÓWNI ODBIORCY EFEKTÓW MONITOROWANIA I PROGNOZOWANIA RYNKU PRACY:

- przedstawiciele samorządów (różnych szczebli)
- szkoły i inne instytucje edukacyjne (w tym: CKP, CKZ, CKU i CDN)
- doradcy zawodowi
- uczący się (młodzież i dorośli)
- programiści kształcenia zawodowego
- przedsiębiorcy (aktualni i przyszli pracodawcy)
- urzędy pracy, bezrobotni.

CYKL ARTYKUŁÓW

PODSTAWOWE KIERUNKI WYKORZYSTANIA EFEKTÓW MONITOROWANIA RYNKU PRACY:

- Określanie kierunków kształcenia i szkoleń istotnych z punktu widzenia gospodarki w regionie
- Ustalanie sieci szkół ponadgimnazjalnych
- Wsparcie dla promocji kształcenia zawodowego
- Konstruowanie programów kształcenia i szkolenia zawodowego adekwatnych do oczekiwań rynku pracy
- Aktualizowanie oraz zmiana treści kształcenia
- Budowanie i modernizowanie oferty edukacyjnej (szkół i ośrodków szkoleń) zgodnej z wymogami rynku pracy
- Podniesienie jakości oferty edukacyjnej
- Przygotowanie uczących się do świadomego wyboru dalszej drogi edukacyjnej i w konsekwencji zawodu → odpowiednich kwalifikacji
- Kierowanie własną karierą zawodową - promowanie i wsparcie mobilności edukacyjnej
- Niwelowanie barier w dopasowaniu edukacji do rynku pracy pod kątem struktur kwalifikacyjno-zawodowych (wpływ na zmniejszenie bezrobocia).

Przy istniejącym obecnie w Polsce systemie kształcenia i w warunkach dynamicznie zachodzących zmian w gospodarce a także na rynku pracy planowanie kierunków kształcenia i szkoleń wymaga od każdej szkoły i instytucji współpracujących analizowania sytuacji na rynku oraz śledzenia zmian w popycie na pracę. Istotnym źródłem informacji w tym zakresie są wyniki uszczegółowionych badań pracodawców realizowanych przez odpowiednie urzędy i instytucje. Tego typu badania mogą wspomóc szkoły w pozyskaniu niezbędnych informacji o potrzebach kadrowych rynku pracy (zarówno teraz jak i w przyszłości), zwłaszcza w zakresie zapotrzebowania na odpowiednie kwalifikacje pracowników.

Takie monitorowanie rynku pracy dla edukacji staje się obecnie coraz ważniejszym zadaniem, gdyż umożliwia dostosowywanie podaży pracy do zapotrzebowania pracodawców na rynku pracy. Dlatego też **Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji** w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego prowadzi systematyczny monitoring rynku pracy w Łodzi i województwie łódzkim dla potrzeb edukacji lokalnej i regionalnej, dostarczając tym samym aktualnych informacji o zachodzących oraz prognozowanych zmianach (przede wszystkim w odniesieniu do potrzeb kadrowych pracodawców, a zwłaszcza oczekiwań kwalifikacyjno-zawo-

dowych). Wypracowany kompleksowy i systematyczny monitoring rynku pracy i jego otoczenia w swoim założeniu ma być wsparciem dla kształcenia zawodowego i programowania potrzebnych w obszarze edukacji zmian.

Powołanie w 2009 roku Obserwatorium bezpośrednio w obszarze edukacji umożliwiło (poprzez dostarczanie istotnych narzędzi) bardziej elastyczne reagowanie samorządów i szkolnictwa na potrzeby rynku pracy. Dzięki podejmowanym tematycznie zróżnicowanym badaniom i analizom (odnoszącym się zarówno do strony podażowej jak i popytowej rynku pracy) szkoły, samorządy oraz instytucje działające w obszarze edukacji i rynku pracy otrzymują zestaw szczegółowych informacji pozwalających na elastyczne reagowanie na zmiany w gospodarce i na rynku pracy, odpowiednie modelowanie kierunków kształcenia i szkoleń oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb zachodzących w regionie łódzkim zmian.

Jednym z priorytetów działania Obserwatorium w ŁCDNiKP jest ścisła współpraca w obszarze monitorowania rynku pracy z partnerami społecznymi w regionie (różne urzędy oraz instytucje rynku pracy – w tym przedstawiciele przedsiębiorców, edukacji i nauki) na bazie podpisanych porozumień o współpracy, mających charakter PARTNERSTWA. Takiego partnerstwa, którego celem jest rozwijanie dialogu i włączanie partnerów społecznych do działań na rynku pracy związanych z rozpoznawaniem różnych segmentów tego rynku dla potrzeb edukacji.

Powołana przy ORPDE sieć partnerska łączy przedstawicieli wielu środowisk. Podejmowane w jej ramach przedsięwzięcia oraz wymiana informacji mają umożliwić realizowanie wspólnych działań istotnych dla rynku pracy i koniecznych do wdrożenia niezbędnych a zarazem oczekiwanych ZMIAN w edukacji. Partnerzy dostrzegają potrzebę i możliwość współpracy w obszarze monitorowania różnych segmentów rynku pracy dla potrzeb dokonywania zmian w systemie edukacji regionalnej. Podjęta współpraca ma przede wszystkim wspomagać budowanie sprzężeń zwrotnych na płaszczyźnie « **edukacja zawodowa (zwłaszcza szkoła) a rynek pracy** ».

Działania Obserwatorium w ogólnym zarysie obejmują¹:

- prowadzenie oraz publikowanie badań i analiz dotyczących zmian na lokalnym oraz regionalnym rynku pracy w kontekście potrzeb edukacji;
- promocję kształcenia zawodowego poprzez upowszechnianie wyników analiz i badań na temat aktualnych oraz prognozowanych potrzeb rynku pracy;
- wypracowywanie wniosków i przedstawianie rekomendacji dla programistów kształcenia zawodowego w Łodzi i w regionie.

Wyniki realizowanych prac są prezentowane w postaci raportów, artykułów, wystąpień podczas konferencji i seminariów (tak-

¹ Więcej informacji na temat działalności Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w ŁCDNiKP można znaleźć na stronie internetowej: www.orpde.wckp.lodz.pl

że w ramach rekomendacji wynikających z badań: własnych i będących rezultatem spotkań eksperckich) oraz w trakcie zajęć edukacyjnych adresowanych do uczących się w łódzkich gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji przygotowuje również na zamówienie szczegółowe ekspertyzy i diagnozy rynku pracy oraz opracowuje opinie dotyczące planowanych kierunków kształcenia w łódzkich szkołach zawodowych. Zapotrzebowanie na takie opracowania mogą zgłaszać szkoły oraz instytucje samorządowe, weryfikujące zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników posiadających konkretne kwalifikacje (szczególnie zawodowe) w wybranych dziedzinach gospodarki.

Wszystkie opracowania ORPDE są adresowane do dyrektorów i nauczycieli wdrażających zmiany w szkolnym systemie kształcenia, jak również do przedstawicieli samorządów lokalnych i regionalnych, instytucji rynku pracy i edukacji oraz doradców zawodowych, przedsiębiorców, programistów kształcenia zawodowego a także do wszystkich osób zainteresowanych uaktualnieniem wiedzy na temat potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Raporty przedstawiają wyniki tych prac analityczno-badawczych, które są ważne z punktu widzenia podejmowanych w obszarze edukacji (szkolnej jak i ustawicznej) decyzji istotnych dla wdrażania koniecznych ZMIAN. Na szczególną uwagę zasługują następujące zakończone lub będące aktualnie w trakcie realizacji projekty:

- 1) Badanie popytu na pracę i ustalanie zapotrzebowania na oczekiwane przez pracodawców kompetencje, kwalifikacje pracowników
- 2) Analiza internetowych ofert pracy zamieszczonych w portalu internetowym *Pracuj.pl*
- 3) Potrzeby kadrowe pracodawców w wybranych obszarach gospodarczych
- 4) Badanie losów absolwentów wybranych łódzkich szkół zawodowych.

Badanie pracodawców w regionie w formie projektu pod nazwą **Potrzeby kadrowe pracodawców województwa łódzkiego** to najważniejszy projekt, cyklicznie realizowany przez ŁCDNiKP w ramach pogłębionych badań ankietowych pracodawców. Projekt ten pozwala przede wszystkim uzyskać odpowiedzi na pytania:

Jakich absolwentów poszukuje rynek pracy?

Jakie kwalifikacje są najważniejsze dla pracodawców?

Odpowiedzią na potrzeby edukacji w Łodzi i w regionie jest również prowadzona systematyczna **analiza ofert pracy** dostępnych na regionalnym rynku pracy, w oparciu o ogłoszenia internetowe. Celem analizy jest sprawdzenie częstotliwości występowania ogłoszeń o rekrutacji na określone stanow-

iska w poszczególnych sektorach i branżach gospodarki w województwie. Analiza koncentruje się na określeniu najbardziej pożądanym przez pracodawców kompetencji przyszłych pracowników. a oferty badane są w przekroju kwalifikacyjno-zawodowym. Projekt jest próbą odpowiedzi na ważne z punktu widzenia edukacji pytanie:

Jaki pracownik, jaki zawód?

Kolejny ważny z punktu widzenia edukacji i jej integracji z rynkiem pracy projekt to **Badanie losów absolwentów szkół zawodowych**. Szkoły (zwłaszcza zawodowe) nie powinny funkcjonować w oderwaniu od rzeczywistości gospodarczej, na którą napotykać absolwenci, bez ocen rezultatów kształcenia zawodowego. Wsparciem dla szkół może być śledzenie losów absolwentów, które jest doskonałym wskaźnikiem efektywności zewnętrznej kształcenia. Pozyskane z tego badania informacje mogą świadczyć o stopniu zgodności oferty edukacyjnej z potrzebami gospodarki i o skuteczności kształcenia zawodowego. Potrzeba realizacji tego typu badań powinna też wynikać z rosnącej konkurencji na rynku usług edukacyjnych.

Jest to priorytetowy projekt badawczy aktualnie realizowany przez Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji (i jest próbą wdrożenia badań do systemu edukacji lokalnej). Jego celem jest poznanie problemów związanych z wejściem absolwentów na rynek pracy oraz poznanie przebiegu ścieżek zawodowych osób młodych po ukończeniu nauki. Projekt ten pozwala przede wszystkim uzyskać odpowiedzi na pytania:

Jak absolwenci radzą sobie na rynku pracy?

Jak przygotowany jest absolwent do pracy zawodowej?

Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w ramach szeregu działań podejmuje cykl spotkań (seminaria, konferencje, warsztaty), podczas których są prezentowane wyniki prac analityczno-badawczych, jak również prezentowana jest działalność tego ośrodka i ukazywana istota jego funkcjonowania w systemie edukacji lokalnej.

Działania takich Obserwatoriów – jak to prezentowane w niniejszym artykule – umożliwiają skorelowanie potrzeb rynku pracy z ofertą szkolnictwa (szczególnie zawodowego), mogą przyczynić się do weryfikacji programów kształcenia, a zatem mogą wspierać prace mające na celu bieżącą modernizację oferty edukacyjnej.

Elżbieta Ciepucha
kierownik Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji

Patron szkoły ARMIA KRAJOWA

Czy Patron wychowuje i zobowiązuje? Pamiętam czasy kiedy chodziłem do liceum, które wtedy nie miało patrona, bo przecież postać, która w okresie PRL była przedstawiana jako wzór, nie była godna naśladowania w nowych czasach demokratycznej Polski.

Dzisiaj mam zaszczyt pracować w szkole, która ma patrona... i to, nie byle jakiego - Armię Krajową! Chyba nikomu w Polsce nie trzeba wyjaśniać, dlaczego to zaszczyt mieć takiego patrona, tym bardziej w rocznicę akcji „Burza” i w przededniu 70-tej rocznicy Powstania Warszawskiego. Jestem przekonany, że społeczność XXXIII LO, nie musi się dzisiaj zastanawiać, czy patron jest godny naśladowania.

Tyle wstępu, bo chciałbym jednak wrócić do postawionego pytania - czy patron wychowuje i zobowiązuje?

Uważam, że tak, bo to, jak o żołnierzach AK będą mówić i pamiętać przyszłe pokolenia zależy od nas samych – pedagogów i młodzieży. Czujemy dumę, kiedy uświadamiamy sobie, jaka odpowiedzialność spoczywa na nas, nauczycielach i uczniach szkoły, której patronem jest Armia Krajowa, jaką wartością jest wolna Polska i kładziemy nacisk na wychowanie patriotyczne młodzieży.

Czy można sobie wyobrazić, że któraś z rocznic II wojny światowej w naszej szkole mogłaby przejść bez echa? Bez udziału uczestników tamtych wydarzeń, żołnierzy z AK?

Czy moglibyśmy pominąć udział naszego akowskiego sztandaru w uroczystościach, obchodach, Mszach Świętych czy pielgrzymkach o charakterze patriotycznym? Czy moglibyśmy nie wziąć udziału w ostatniej drodze naszych przyjaciół - kombatantów?

Odpowiedzi chyba nie trzeba udzielać. Nie muszę również nam, pedagogom, wyjaśniać, że czasem, nawet bierne uczestnictwo, młodego człowieka w tego typu wydarzeniach, jest najlepszą lekcją wychowania patriotycznego.

Od samego początku, nadania imienia szkole Armii Krajowej i poświęcenia Sztandaru, młodzież poznawała historię, losy i bohaterские wyczyny żołnierzy tej niepodległościowej organizacji. Przy każdej rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego (w tym dniu obchodzimy Święto Szkoły), przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową, czy innych spotkaniach typowo szkolnych (jak np. lekcje wychowawcze) uczeń naszej szkoły może osobiście poznać żywego świadka historii (choć z każdym rokiem jest ich coraz mniej).

Sztandar szkolny, na którym widnieje dewiza naszych poprzednich pokoleń: **Bóg – Honor – Ojczyzna**, dumnie powiewał nad mogiłami polskich oficerów w Katyniu oraz Bykowni

pod Kijowem. Był świadkiem apelu poległych na miejscu spoczynku legionistów Józefa Piłsudskiego pod Kostiuchnówką na Wołyniu oraz żołnierzy polskich na wileńskiej Rossie i Antokolu. Był jedynym sztandarem na uroczystościach 69-tej rocznicy wyzwolenia obozu w Ravensbruck, czym wzbudził zachwyt i zainteresowanie przedstawicieli innych narodów biorących udział w tych międzynarodowych obchodach, przede wszystkim Niemców (dzięki sztandarowi niemieckie stacje telewizyjne zaakcentowały najmocniej udział Polaków w uroczystości).

Ten ostatni nasz wyjazd, który miał miejsce w dniach 2-5 maja br. zorganizowany był w ramach projektu IPN pt. „*O tym nie można zapomnieć... spotkania z kobietami, które przeszły piekło Ravensbruck*”. W tym roku szkolnym uczniowie naszej szkoły po raz trzeci biorą udział w tym projekcie, poszerzonym również o kwestię kobiet z innych obozów niemieckich oraz łagrów sowieckich. Młodzież, w ramach tego projektu, spotyka się z byłymi więźniarkami, przeprowadza z nimi notacje, poprzedzone warsztatami dziennikarskimi, przeprowadzonymi przez pracowników IPN, które podczas finałowego zakończenia prezentuje, a następnie wspólnie z więźniarkami uczestniczy w obchodach wyzwolenia obozu.

Jestem przekonany, że taka lekcja historii, nie zostanie przez nikogo z jej uczestników zapomniana. Czy można zapomnieć wspólną - na miejscu kaźni, czy przy piecu krematoryjnym - modlitwę za ofiary, często młode kobiety, starsze matki czy małe dzieci wyrwane z ich rąk? Czy można zapomnieć wspólnie odśpiewaną Rotę na niemieckiej ziemi lub hymn narodowy przy pomniku ofiar?

Uważam, że nie można tego zapomnieć i... warto w ten sposób wychowywać.

Innym sposobem zainteresowania młodzieży najnowszą historią jest realizowana przez naszą placówkę współpraca z różnymi instytucjami, tj.: Światowym Związkiem Żołnierzy Armii Krajowej, Rodziną Katyńską, Wspólnotą Polską czy Związkiem Sybiraków. Dzięki tej współpracy uczniowie, jak wcześniej pisałem, mogli uczestniczyć w obchodach, uroczystościach w miejscach dla nas Polaków bardzo ważnych,

jak chociażby w corocznym Marszu Żywej Pamięci Polskiego Sybiru w Białymstoku.

Ważną rolę w wychowaniu patriotycznym odgrywa współpraca szkoły z Oddziałowym Biurem Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi. Oprócz udziału uczniów w licznych projektach i konkursach, bierzemy dwa razy w roku udział w terenowych lekcjach historii, czyli rajdach o tematyce wojennej i powojennej, dzięki którym młodzież dowiaduje się o wspaniałych i bohaterskich wyczynach polskiego żołnierza. Każdego roku w szkole gości wystawa historyczna IPN, przy której prowadzone są lekcje otwarte, również dla mieszkańców osiedla.

Ponadto w naszej szkole znajduje się Izba Patrona, w której przechowywane są liczne pamiątki z czasów II wojny światowej, a także osobiste rzeczy - ordery, medale, odznaczenia czy dyplomy naszych wspaniałych przyjaciół byłych żołnierzy AK. Izbę Patrona zwiedzać może każdy, jest ona dostępna dla zainteresowanych również spoza szkoły.

W najbliższym czasie w szkole ma powstać klub Armii Krajowej w ramach współpracy z elitarnym Klubem Historycznym im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” działającym przy IPN, którego otwarcie planowane jest podczas uroczystości 75-tej rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego, tj. Święta Szkoły w dn. 27 września 2014 r.

Po wielu latach pracy widzimy, że PATRON przyniósł ogromne korzyści w kształtowaniu młodego pokolenia, które opuszcza mury naszej szkoły. Efektów wychowania patriotycznego nie da się wymierzyć ale warto uczyć miłości do Ojczyzny.

Warto mieć patrona, który zobowiązuje i wychowuje.

*Krzysztof Łomiński
nauczyciel WOS i historii w XXXIII LO*

PIĘKNY JUBILEUSZ

PROFESORA STANISŁAWA KACZORA

Profesor Stanisław Kaczor - kolejny z tegorocznych Jubilatów dziewięćdziesięciolatków obok prof. Czesława Kupisiewicza i prof. Ireny Wojnar - urodził się 19 września 1924 roku w rodzinie chłopskiej, we wsi Dzierżążnia, gmina Krynice, powiat Tomaszów Lubelski. Po wojnie w 1948 roku uzyskał wykształcenie ogólnokształcące, a następnie kwalifikacje pedagogiczne. Jeszcze jako nauczyciel niekwalifikowany podjął pracę w Uniwersytecie Ludowym im. M. Rataja w Rachaniach. W latach 1951-1952 Stanisław Kaczor kierował w Opolu szkołą zawodową o profilu artystycznym wspomagając zarazem rozwój oświaty w tym mieście.

W 1952 r. powrócił do Warszawy, kiedy kierowana przez niego placówka została przeniesiona do Turczynka i tam otrzymała status placówki trzywydziałowej: przyrodniczy, artystyczny i techniczny. W tym czasie nasz Jubilat podjął studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Warszawie, która w późniejszym czasie została włączona do Uniwersytetu Warszawskiego. Tam ukończył w 1959 r. studia na kierunku „pedagogika” z „historią literatury polskiej”. W 1954 roku S. Kaczor rozpoczął pracę w Liceum Pedagogicznym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie jako nauczyciel klas harcerskich (OHPL). Jednocześnie został powołany na nauczyciela przysposobienia wojskowego, co wymagało uzyskania dodatkowych uprawnień w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie.

W 1959 r. S. Kaczor został powołany do pracy w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego na stanowisko wicedyrektora Departamentu Studiów Ekonomicznych i Pedagogicznych. W czasie pracy w tym resorcie uczestniczył w seminariach doktorskich pedagoga społecznego - prof. Ryszarda Wroczyńskiego, a następnie dydaktyka i komparatysty - prof. Czesława Kupisiewicza. Pod kierunkiem tego ostatniego, a także tegorocznego dziewięćdziesięciolatka S. Kaczor obronił pracę doktorską w dziedzinie nauk humanistycznych z zakresu pedagogiki w Uniwersytecie Warszawskim uzyskując promocję w lutym 1972 roku.

W sześć lat później Jubilat uzyskał na Uniwersytecie Warszawskim stopień doktora habilitowanego, a od 1983 r. został profesorem tej uczelni. Mianowanie na profesora zwyczajnego nauk humanistycznych otrzymał w 1989 r. W latach 1987-1989 Profesor uczestniczył w pracach Komitetu Ekspertów do Spraw Edukacji Narodowej, którym kierował Czesław Kupisiewicz. Prof. Stanisław Kaczor przez wiele lat współpracował z ośrodkami akademickimi na Ukrainie. Jako pierwszy z zagranicznych pedagogów został wyróżniony w 2007 r. tytułem doktora honoris causa

Ukraińskiej Akademii Nauk Pedagogicznych w Kijowie. Od 1984 r. był redaktorem naczelnym czasopisma „Pedagogika Pracy”. Przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Oświatowców Polskich Stanisław Kaczor opracowywał i wydawał czasopismo „Oświatowiec”. Jest również członkiem Komitetu Naukowego periodyku „Edukacja Ustawiczna Dorosłych”, który ukazuje się od 1993 r., a na liście punktowanych czasopism MNiSW ma 8 pkt. Przedmiotem badań naukowych jubilata są takie zagadnienia jak: edukacja dorosłych, dydaktyka szkolnictwa zawodowego, dydaktyka szkoły wyższej, pedagogika pracy. Jego dorobek naukowy obejmuje ponad 250 publikacji z zakresu andragogiki i dydaktyki, w tym prac poświęconych dydaktyce szkoły wyższej. Jubilat jest autorem i redaktorem kilkunastu pozycji monograficznych m.in: *10 lat w służbie oświaty 1972-1982; Teksty semiprogramowe dla pracujących; Kształcenie i doskonalenie zawodowe w okresie przemian; Kształcenie kursowe dorosłych; Kształcenie zawodowe: elementy diagnozy; Nauczyciel w kształceniu pozaszkolnym dorosłych; Samokształcenie nauczycieli studiujących; Kształcenie zawodowe w wybranych krajach socjalistycznych; Tendencje rozwoju kształcenia zawodowego w krajach gospodarczo rozwiniętych; Wybrane problemy edukacji i euointegracji; Z metodologii badań oświatowych; Kształcenie i doskonalenie zawodowe w okresie przemian;* (red.) *Problemy pedagogiki dorosłych w Niemczech.*

Wizyta w ŁCDNiKP. Prof. Stanisław Kaczor (od lewej) podczas rozmowy z dyrektorem Januszem Moosem

Kaczor otrzymał w 2011 r. w ramach dorocznych wyróżnień Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi certyfikat „Ambasadora Innowacyjnych Idei i Praktyk Pedagogicznych”.

Tym, którzy uważają, że profesorowie w wieku emerytalnym nie powinni już czynnie uczestniczyć w kształceniu kadr zawodowych i naukowych czy prowadzeniu badań, zaprzecza nasz Jubilat, bowiem – jak wynika z danych ministerialnej bazy kadr naukowych (OPI) - prof. Stanisław Kaczor w wieku 90 lat jest zatrudniony w podlegającym Ministerstwu Edukacji Narodowej - Instytucie Badań Edukacyjnych w Warszawie, na Wydziale Pedagogicznym Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Warszawie, na stanowisku profesora wizytującego w Wszechnicy Polskiej - Szkole Wyższej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie oraz w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu, gdzie na Wydziale Pedagogicznym pracuje w Katedrze Pedagogiki Ogólnej i Badań Edukacyjnych. To właśnie w tej ostatniej uczelni - w dniu 25 września odbędzie się Jubileusz z okazji 90-lecia urodzin prof. zw. dr hab. Stanisława Kaczora.

Komitet Nauk Pedagogicznych PAN życzy Profesorowi jeszcze wiele lat radości życia i twórczej pracy oraz tak życzliwego wsparcia środowiska akademickiego oraz oświatowego, z jakim zasłużenie spotyka się na co dzień.

Prof. dr hab. Bogusław Śliwerski

(źródła: Informacja Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu dr hab. Mariana Duczmała, prof. WSZiA w Opolu, „Nowy Słownik Pedagogiczny” Wincentego Okonia; za fotografie dziękuję dyrektorowi ŁCDNiKP w Łodzi - Januszowi Moosowi oraz Sławomirowi Śliwie - prodziekanowi Wydziału Pedagogicznego WSZiA w Opolu).

W nocy biograficznej Stanisława Kaczora, którą zamieścił Wincenty Okoń w swoim „Nowym Słowniku Pedagogicznym”, jest też interesująca informacja o tym, że Jubilat jest autorem tomików poezji, co obok pracy naukowo-dydaktycznej stało się jego dodatkową pasją. Łódzkiemu środowisku oświatowemu warto przypomnieć, że Profesor Stanisław

Felieton z cyklu **A W BUDZIE POD PSEM...**

Po wakacjach – o wakacjach

Drugi tydzień wakacji

Zawsze mija najszybciej. Jeszcze mamy w uszach i rozedrganych do granic nerwowej wytrzymałości kończynach zakończenie roku, próby do przedstawienia (to głównie poloniści i plastycy, bo potrzebna dekoracja), wypełnianie świadectw, arkuszy ocen (to wychowawcy, których rozlicza się nie z ich wychowawczej pracy, ale właśnie z tych wypełnionych drobnym maczkiem arkuszy) i innej, wszelkiej tego typu „makulatury” pedagogicznej oczywiście bardzo potrzebnej, bez której żadna szkoła obejść się nie może. Dzień przed zakończeniem roku wszyscy mają dość. Wszyscy na siebie warczą, opryskliwie dogadują. Dopiero w piątek, po akademii nerwy puszcza. Jeszcze naręcza kwiatów, torby bombonierek tudzież innych prezentów: „dziękujemy za pani/pana pracę”, „za to, że była pani/pan z nami” itd...Owszem bardzo miłe, ale my już nie myślimy. Jeszcze tylko powrót do domu, szybki prysznic i „reset”. Różne są style resetu organizmu nauczyciela: jedni ostro balują, inni jeszcze ostrzej trenują, a jeszcze inni najostrej się pakują, bo akurat się udało jakieś „last minute” wyhaczyć w przystępnej cenie. Oczywiście dla nauczyciela to nie koniec szkoły.

W poniedziałek lub wtorek w pracy trzeba „zdać dokumentację”. Przychodzi się na 9.00 rano, bez pośpiechu. Cisza, spokój. Czysto, Boże jak czysto! Zero gumowych śladów po kauczkowych podszwach „vansów” czy innych martensów! Kawa bez pośpiechu, koleżanki i koledzy w pokoju nauczycielskim jacyś tacy normalniejsi, bez nadęcia i sztucznej pompy, w letnich sukienkach i sandałkach (to koleżanki) w krótkich spodenkach (to panowie). Po kawce rozchodzimy się powoli. Ci co mają sale, idą do nich z kilkoma warami na „śmieciory”: klasówki, kartkówki, karty pracy – przez cały rok tego się nabiera, że każdy nauczyciel wygrałby konkurs zbiórki makulatury! Reszta wypełnia dzienniki, potem krótka rozmowa z dyrektorem i...dwa miesiące wolności. Cisz i spokój. No powiedzmy względnie spokojnie – bo rozmowa z dyrektorem może dotyczyć np. naszego ewentualnego egzaminu z awansu zawodowego lub rozwiązania umowy o pracę itp. Różnie może być. A pamiętajmy, że do dobrego tonu należy pracowanie w dwóch szkołach! Tu pół etatu, tam ćwierć i tak się jakoś lepi te godziny, toteż pierwszy tydzień wakacji trwa pełne pięć dni! Bo dwie szkoły (czasem trzy) to dwa pokoje nauczycielskie, dwa razy tyle kaw, dwa razy tyle „zdawania dokumentów” i wreszcie dwa razy tyle worów ze „śmieciarami”.

Dziś jest poniedziałek, zaczynam drugi tydzień wakacji. Za mną pierwszy tydzień wypełniony obowiązkami tak, jak opisałem powyżej. I powiem szczerze – już mi za cicho. Za spokojnie! Żona w pracy, mam więc całą „chatę dla siebie”. Nawet pies jakiś taki „nieswój”, normalnie siedzi sam w domu i szaleje, a teraz pan obok i dziwnie tak. Wyjeżdżamy za dwa tygodnie, więc czasu na rozmyślanie mam dosyć. Czy ja aby nie tęsknię za szkołą? Tak narzekałem (jak co roku), „już niech będzie koniec, już dosyć!”. I teraz mam ciszę i spokój. I czegoś brakuje. Wiem,

wiem – mam czas na przemyślenia: co poszło dobrze, które lekcje były efektywne, a które tylko efektowne. Które były „do bani”, a które po prostu do niczego.

Oho, pies się obudził, idziemy zatem na spacer. Zapiam smycz, wychodzę na dwór. Pies ma swój „południowy odsik” jak pisał Marian Brandys. Idziemy przez osiedle do Parku Poniatowskiego. Tam jest nasze miejsce, tam biegamy, uczymy się aportować. Oczko wodne odpręża, a spoczywając w jednej z części parku żołnierze radziecy dają okazję do zadumy nad przeszłością. Ale wychodząc z klatki, zaraz obok mego domu, mijamy szkołę. Nie tę, w której pracuję, aleć zawsze szkołę. I nagle mój nos pedagogiczny, podobnie jak nos mego psa, powiększa się, wyczuwa zapach dziesiątków trampek, przyklejonej do spodu krzesła gumy do żucia, pyłającej się kredy, w ostateczności zapach markera do nowej tablicy. Przywiązuję psa do ogrodzenia, wiem to nieludzkie. Ale teraz rządzi mój pedagogiczny nos. Idę za nim, jak narkoman na głodzie. Przechodzę przez próg, pani woźna mnie nie kojarzy, mijam ją ku jej zdumieniu, wbiegam na pierwsze piętro, akurat sprzątała się sala od historii – wpadłam tam w tempie huraganu Artur, którym straszą na Florydzie. Krzesła na ławkach, unosi się woń pasty do parkietu. Ze ścian patrzą polscy królowie, równie zdumieni jak pani woźna. Wyciągam mapę z wielkiego kosza, rozwijam na tablicy – „Polska Kazimierza Wielkiego” – mój ulubiony Piast, zapisuję temat lekcji, Jagiellonowie na ścianach mają wściekle miny, wszak lekcja nie dotyczy ich bezpośrednio. Zaczynam opowiadać. Nagle wpada do sali pani woźna, ktoś z sekretariatu i pan dyrektor – „co pan tu robi, kim pan jest?” „Nazywam się Maciej Samolej, jestem nauczycielem języka polskiego i historii. To mój pies ujada pod szkołą przywiązany do ogrodzenia, a ja właśnie zaczynam lekcję o panowaniu Kazimierza Wielkiego”. Grzecznie wypraszają mnie z klasy, wychodzę ze szkoły, odwiązuję pasa, z którym bawi się jakaś miła staruszka. A stojący na schodach dyrektor, ubawiony do łez woła jeszcze za mną na odchodnym: „Panie, mamy już drugi tydzień wakacji!”

Przedostatni tydzień wakacji

Człowiek budzi się *nolens volens* 5.30, bo pies się nauczył i nie ma przebaczyć. Na śpiąco wkłada się buty do biegania, błuż na zaspany jeszcze kark, pies radośnie podskakuje na oczekującą go porcję porannego rozruchu. Labradory mogą biegać bez końca. To są psy nie do zabiegania. Ale mój to chyba i tak jakiś cyborg wśród swojej rasy. Ostatnio biegał na działce u rodziców przez cztery godziny bez przerwy. Odpoczął może z pół godziny i dawaj... No więc biegamy. Pierwsze kroki powoli, rozbudzają zastygłe mięśnie, kolana jeszcze skrzypią po nocy. Oczy powoli pozbywają się nocnej mgły...

W parku pusto, może kilku właścicieli owczarków niemieckich czy pit buli – no bo to duże, masywne psy, lepiej żeby nie biegały razem z yorkami czy pudłami. Siadamy na ławce-kilka skłonów, szybkich przysiadów, pies ryje coś z wielkim zapalem w ziemi. I raptem jestem znów w Portugalii,

w której byłem niecały tydzień temu, na Camino Portugueso. Szedłem pradawnym szlakiem pielgrzymów, którzy od setek lat udają się do grobu św. Jakuba Starszego – jednego z pierwszych uczniów Chrystusa. Grób świętego, patrona Hiszpanii znajduje się w Santiago de Compostela. Szedłem tam z Porto w Portugalii, 250 km piechotą, z plecakiem, co rano wstając około 5.30, by po porannej toalecie ruszyć w drogę, na Camino. Ranki w Portugalii i Hiszpanii zaczynają się później niż u nas – o 7.00 rano jeszcze jest ciemno. Idzie się drogami, uliczkami, leśnymi duktami jak ze starych filmów, niepokazywanych w turystycznych folderach. Poznaje się prawdziwe oblicze kraju z jego przypadłościami, problemami, ale i radościami. Ot, chociażby tu, w miejscowości Vilar de Pineiro – taki nasz Obrzydłówek czy inny Kurzenin. Ranek wstaje z pianiem kogutów, gdzieś w oborze ryczy bydło, gospodarz zaczyna poranny obrządek i pies radośnie wyje, w końcu wstaje nowy dzień. Dziwne – psy łażą tam luzem, duże psy pasterskie, czasem pielgrzym wychodzi z leśnej przesieki wprost do jakiejś wsi i przed nim pojawia się czereda takich „byków”. W normalnym odruchu trzeba by wziąć nogi za pas i wiać w drugą stronę. Ale nie na Camino. Te psy to jak strażnicy, ochroniarze wysłani przez Św. Jakuba, prowadzą nas przez wieś, aż na rogatki miejscowości. Normalnie nie przepadam za dużymi owczarkami. Jednak czułem się bezpiecznie na trasie, widząc je koło nas. Żona mówi, że jestem nienormalny, bo w każdym napotkanym psie widziałem swojego. Ona raczej nie pałała radością widząc pędzące na nią stado czworonogów. Portugalia! Hiszpania! Zdaje się, że wczoraj jeszcze siedzieliśmy na placu Obradoiro przed katedrą w Santiago. O 7.00, jeszcze na nim pustawo, nieliczni pielgrzymi dopiero dochodzą z Monte do Gozo – najbliższe bazy wypadowej przed samym Santiago. Kilku włóczęgów, ekipy sprząające śmieci, jacyś policjanci, jeszcze nie ma kramarzy, turystów...

Znowu jestem w parku, pies wykopał jakieś metalowe „coś” i cały szczęśliwy obnosi swojego „Graala” wokół mojej ławki. Idziemy z powrotem. W kalendarzu zapisane, jeszcze w czerwcu, terminy rad sierpniowych, jakichś dyżurów. Kłębią się myśli przed nowym rokiem szkolnym. Czy znów tak szybko nam zleci? Kiedy ferie? Jak to będzie z „trzynastkami”, z dniami dyrektorskimi? Czy uda się wygrać przetarg na salę gimnastyczną? A może wyjdzie nam ten nowy unijny projekt?

Wracam ze szczęśliwym psem do domu. W kącie przedpokoju jeszcze stoją nieschowane buty trekkingowe, w których przebyłem drogę przez Portugalię i część Hiszpanii, obok pyszni się zakurzony plecak z przyczepioną muszlą – symbolem pielgrzymstwa z Santiago de Compostela. Jest 6.40. Pani Kasia pewnie za chwilę otworzy kiosk na rogu ulicy, w „zabce” jeszcze nie ma wielkiego ruchu, taksówkarz z drugiego piętra wraca po „nocce” do domu, za pół godziny przyjedzie „śmieciara”. Wtorek, dziewiętnasty sierpnia. Rady dopiero za tydzień. Teraz jeszcze przedostatni tydzień wakacji.

Maciej Samolej

Felieton z cyklu **FAUX PAS**

Pożyteczne menu

Pospolite ruszenie gotowania trwa! Mamy sztukę kulinarną i wydawanie poradników, broszury dodawane do czasopism z przepisami różnorodnych potraw: egzotycznych, swoich, regionalnych, dla dzieci i różnorodnych diet - szerokie spectrum propozycji nie ma końca. Każdy kanał telewizji posiada przynajmniej jeden program o zdrowym żywieniu i gotowaniu. Strony internetowe poświęcone kulinariom potęgują motywację dla uczenia się pichcenia, kusząc graficzną prezentacją proponowanych potraw. Ślinka leci, w brzuchu burczy, biegniemy do kuchni. Nie ma to jak prosty posiłek przygotowany przez domownika, nie ma to, jak u mamy...¹

Celebryci gotują aż skwierczy i punktem honoru jest wydanie własnej książki kucharskiej. Księgarskie regały uginają się od poradników kulinarnych jak półki spiżarni od weków. Jak grzyby po deszczu pojawiają się sklepy ze zdrową żywnością. W hipermarketach wydziela się strefy żywności z upraw ekologicznych i ze składnikami do kuchni egzotycznych, które zapełnia coraz liczniejsza klientela. Boom na sprzedaż kompletów garnków po astronomicznych cenach mija, gdyż wiele do zaoferowania mają mają producenci sprzedający w sieciach handlowych, ale niektórzy emeryci są gotowi zadłużyć się na tysiące, byle tylko gotować w „kosmicznych” naczyniach. Nie brakuje też programów o konkursach kucharskich i restauracjach w dowolnych kontekstach interesujących potencjalnych klientów. Gotują wszyscy, choć tylko niektórzy potrafią. Narodowe grillowanie czuć w smogu sąsiedzkich ogródków. Dla wujka Stasia problemem jest ugotowanie wody do herbaty a kto inny wyczarowuje „coś z niczego” i to jest smaczne! Statystycznie mężczyźni przeważają jako szefowie kuchni. Mistrz patelni to częściej Adam a nie Ewa, ale ta radzi sobie nadgryzając jabłko. Do wątku jabłka powracamy w tym felietonie.

Gastronomia przytula też papu dla zwierząt: „nawet twój kot kupowałby...”. A efekt jest taki, że osiedlowe śmietniki kipią od nadmiaru resztek jedzenia, ponoć często nadającego się jeszcze do wykorzystania w konsumpcji – bo przecież żywność pełni też inne funkcje poza wymienioną. Rozmiękły pomidor lub przeleżałe jajo wykorzystuje zawiedziony obywatel, celując nim w polityka w geście rozpacy, jako przejaw obywatelskiego nieposłuszeństwa. Diametralnie odmienne uczucia wzbudzają afrodyzjaki. Spożywanie czekolady poprawia nastrój, zaś szparagi przyprawione lubczykiem wzmacniają go na tyle, że potencjalny żonkoś nie próbuje czarnej polewki. Cel uczytu pobudza apetyt. „Naści Jaguś, cukierków ci kupiłem” troskliwie szepcze Boryna w zalotach. Na ratunek spragnionemu dopaminy mózgowi biegnie również globalny hegemon vel przemysł farmaceutyczny. Oj tak, on wyczarowuje wszystko, hmmm.

Smaczne danie jest poezją dla wysublimowanego podniebienia. Samo otoczenie delektowania się potrawą też jest ważne. Funkcję budowania prestiżu najlepiej odzwierciedlają wykwinne specjały w aranżacji ważnych spotkań. Ryby doskonale nadają się do tego typu degustacji. Jeżeli to jest *złota rybka*, to nie musimy się dalej martwić o przyrządzanie smakołyków, serwowanie, przygotowanie zastawy i zmywanie naczyń; stać nas na najwyższą kuchnię.

To dobrze, że chcemy zdrowo się odżywiać a jeszcze lepiej – wzbogacać jadłospis. Modne włoskie menu konkuruje z greckim gyrosem, tureckim kebabem, japońskim sushi i kuchnią chińską². Czujemy *bluesa* do kuchni naszych zachodnich sąsiadów a fast foody gwarantują tanie jedzenie. Lepiej jeść kanapkę aniżeli farbowaną zupę z koncentratów. Dla każdego coś dobrego: zupa dla Romana, szampan dla Heli, papka dla bobasa i pełna miska dla czworonoga.

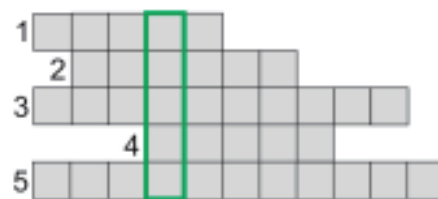
Wkładamy *łyżkę dziegciu* do przystawki, ponieważ transponowanie gastronomicznych skojarzeń do obyczajów np. pojęcia darmozjada³, potwierdza siłę podstawowych ludzkich potrzeb, które niestety w niektórych częściach świata nie są zaspokajane. Za istnienie obszarów głodu na świecie odpowiada między innymi nieprawidłowa dystrybucja żywności. Gesty współczucia i solidaryzowania się z potrzebującymi w naszej części Europy nasilają się w okresach świątecznych.

Pospolite ruszenie czasami ma inną przyczynę. Anno Domini 2014 w Polsce nasila się patriotyczne sabotowanie politycznych decyzji przebiegłego aroganta pokoju. Szarlotka i cydr bohatersko stoją na czele zastępów ogrodowizny eksportowanej jeszcze do niedawna do wschodniego sąsiada. Jabłko – najbardziej polskie z owoców, urasta do symbolu narodowego oręcza. Zmieniamy hasło „pij mleko” na „jedz jabłko”; ktoś wymyśla inne: „pierwszy rzuć jabłkiem, jeśli jesteś bez winy”. A miało być tak pięknie...do czasu, gdy znajdujemy muchę w zupie. Byleby tę zupę spożywać w domu, bo w lokalu nagrywają nasze głośnie siorbanie.

Bonusso

P. S.

Dziś zamiast klasycznego post scriptum: „jabłkowa” krzyżówka. Ukryte hasło odczytamy w zielonym polu.

1. Jakie jabłko w męskiej krtani?
2. Złota
3. Wczesna odmiana jabłek o żółtej skórce
4. Druga część przydomku Nowego Jorku
5. Proces niezbędny dla powstania cydru

¹ „Nie ma jak u mamy” tytuł piosenki autorstwa W. Młynarskiego

² Kuchnia regionu Chin północnych (słodko-kwaśna) różni się od południowochińskiej kuchni (dominacja makaronu)

³ Żyjący na cudzy koszt (SJP)

SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK ŁÓDŹ

■ I miejsce w Łodzi

wśród szkół niepublicznych wg Rzeczpospolitej i Perspektyw

■ III miejsce w Polsce

w kategorii uniwersytetów niepublicznych
wg Rzeczpospolitej i Perspektyw

■ Studia MBA wśród 15 najlepszych w Polsce

Decyzja przyznana przez menedżerów
500 największych firm w Polsce

STUDIA I STOPNIA

- Administracja
- Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
- Ekonomia
- Finanse i rachunkowość
- Grafika artystyczna
- Iberystyka
- Ochrona Środowiska
- Praca Socjalna
- Psychologia*
- Socjologia
- Zdrowie publiczne

STUDIA PODYPLOMOWE

Międzynarodowe Centrum
Podypłomowe

Międzynarodowe Centrum
Podypłomowe

STUDIA I i II STOPNIA

- Bezpieczeństwo narodowe
- Filologia angielska
- Fizjoterapia
- Geodezja i kartografia
- Informatyka
- Kosmetologia
- Logistyka
- Pedagogika
- Stosunki międzynarodowe
- Zarządzanie

STUDIA MENEDŻERSKIE W JĘZYKU ANGIELSKIM:

- Bachelor in International Business Management – studia I stopnia
- Studia Master of Science in Professional Communication – dyplom Clark University
- Studia MBA z dyplomem Master Clark University

STUDIA III STOPNIA

uprawnienia do nadawania tytułów
naukowych:

- Doktor nauk ekonomicznych:
Nauki o zarządzaniu
- Doktor nauk humanistycznych:
Językoznawstwo
- Doktor nauk technicznych:
Informatyka

STUDIA PRZEZ INTERNET

Polska Akademia Otwarta

- Zarządzanie
- Pedagogika
- Logistyka
- Administracja

* studia jednolite magisterskie

REKRUTACJA

NAUCZYCIELI

do udziału w projekcie „AKADEMIA KOMPETENCJI”

Tematyka szkoleń:

- wykorzystanie nowych technologii w szkole
- tworzenie multimedialnych materiałów dydaktycznych
- wybrane praktyczne metody pracy z uczniem
- z wykorzystaniem nowych technologii – metoda projektu, e-portfolio, web-quest
- wykorzystanie tablicy multimedialnej do wspomagania zajęć dydaktycznych
- nowe technologie w kontakcie z uczniem i rodzicem
- praca ucznia i nauczyciela na platformie e-learningowej Moodle

Zapewniamy:

- materiały szkoleniowe
- miejsce szkolenia w pobliżu miejsca pracy lub zamieszkania
- catering podczas realizacji zajęć

Formularz zgłoszeniowy i szczegółowe informacje: www.aklodzkie.ocdn.pl
Tel. 531 743 072, Fax 12 633 33 67, mail: aklodzkie@ocdn.pl

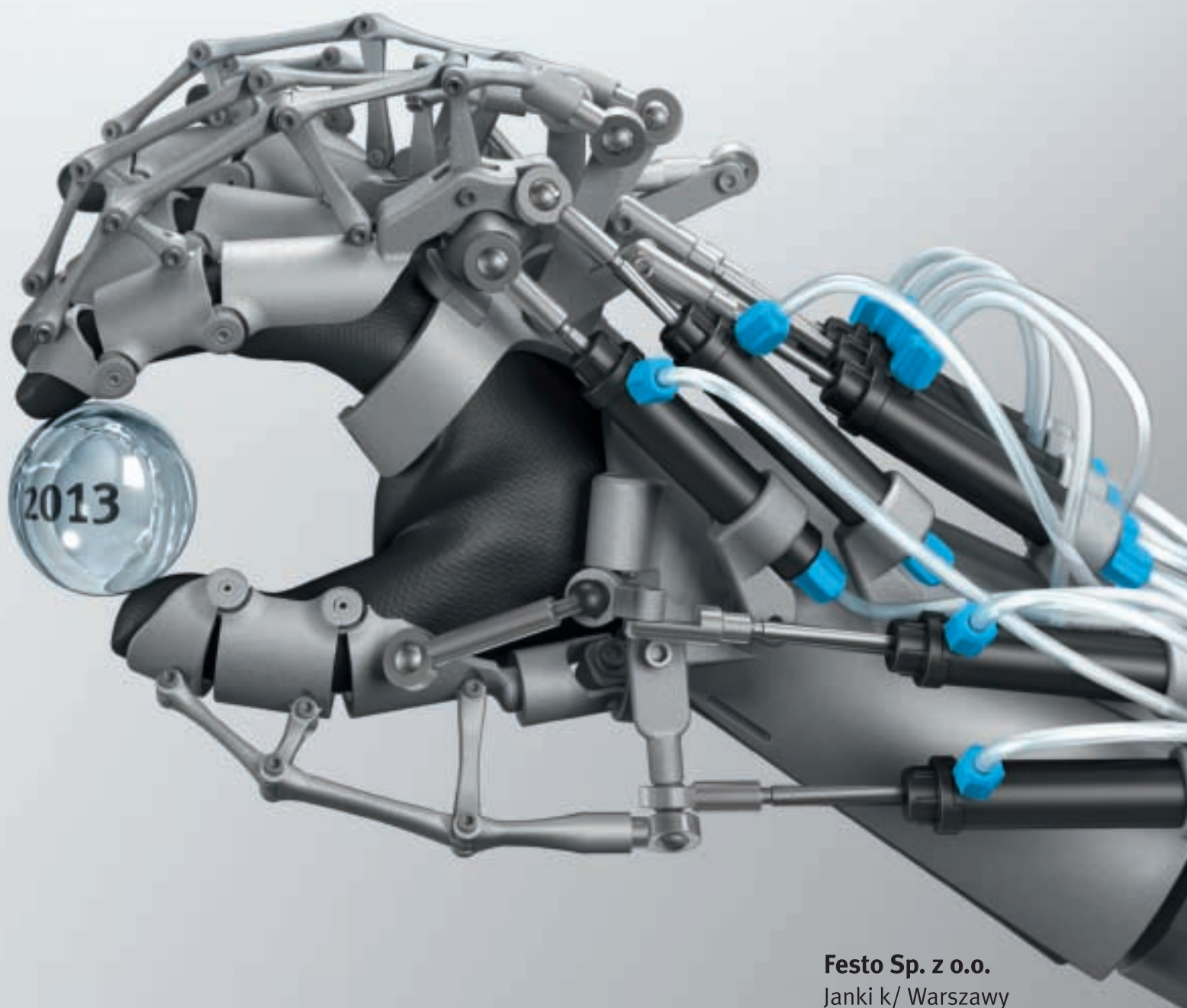

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Partner w automatyzacji produkcji
i edukacji w zakresie systemów mechatronicznych**

FESTO

Festo Sp. z o.o.

Janki k/ Warszawy

ul. Mszczonowska 7

05-090 Raszyn

Tel. +48 22 711 41 01

Fax +48 22 711 41 05

didactic_poland@festo.com

www.festo.pl